

THE LITHUANIAN WEEKLY
"Vienybė Lietuvių"
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

"Vienybė Lietuvių"
Išleista kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo kovo mėnesio
nuo Naujojo Mesto.
Apgarsimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 52.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 29 d. Gruodžio (December) 1909 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ND, 1879.

Metai XXIV

**Visiems „Vienybės Lie-
tuvinių skaitytojams ir
bendradarbiams redakcija
linki laimingų ir linksmų
Naujų Metų.**

Damokliaus kardas ant ateivių.

Siaurinimas ateivystės kelių
jejo ne tik madon, bet į vieną
iš tikslų Amerikos šovinista-
tams. Atveju—atvejomis grie-
žia kas nors dantį ant ateivių.
Pasigriebia visokių priekš-
Nurodo ateivių tamsumą, iš-
tvirkumą ir jų palinkimus
prie „maistų“. Jau nebe vien
chinius, kuulius ir mongolus-
azijatus nuskiria į „undesir-
abel“ (negeistinių) ateivių
ruši. Jau Europos darbinin-
kai irgi ton rušin pateko.

Pradėjo ateivystę sunkint
nejučioms. Žmoneliam ramiai
sau gyvena, ramiai sau keliau-
ja iš šios ir iš anos pusės At-
lančio. Vieną įšėjo duonos
kėsnio, kiti svieto nori pama-
tyt, Naujo Pasaulio civiliza-
cijos paragaut; didelė daug-
ma Amerikon iškeliauja perse-
kiojamų politikos veikėjų,
ypač iš Rusijos. Kam rodos
tas galėtų kenkti? Vienok
yra apie tą besirupinančių.

1882 met. jau kongresan
įneša ir perleista pirmutin-
sunkinimo bilius — tai 50 cen-
tų mokesčių nuo kiekvieno ate-
ivio. Toliaus didinasi tie
mokesčiai ir didinasi. Uzdė-
ta \$1, paskui \$2, iki daėjo da-
bar prie \$4 taip vadinamos
imigrantų pagalvės. Gal šiek-
tik reikia tų mokesčių — ne-
ginčysim. Bet yra ribos. Ir
šitos ribos jau tuopradž ban-
doma yra peršokt. Štai čia
eilia naujų sumanymų tik per
da kongreso susirinkimu — 59-
tąjį ir 60-tąjį.

1905 m. įneša Gardner'as
billių uždēt po \$40 pagalvės
nuo kiekvieno išsėdancio iš
laivų ateivio.

1905 m. įneša Gouiden'as —
neįleisti menkai išrodančius ate-
ivius.

1905 m. įneša Hayes'as —
imti po \$20 pagalvės, neįleisti
menkai išrodančių ir nemo-
kančių rašto.

1905 m. įneša Richardson'as —
po \$20 nuo galvos mo-
kesčių.

1906 m. įneša Hopkins'as —
neįleisti nemokančių rašto,
neturinčių su savim \$30, iš-
krėsti ir iškviesti ateivius įe-
dančius laivuosna da Europos
pusėj.

1906 m. įneša Lever'as —

\$20 pagalvės, neįleisti menkai
išrodančių, nemokančių rašto,
neturinčių su savim \$50, iš-
krėsti ateivius da Europos pu-
sėje.

1906 m. įneša Burnett'as —
neįleisti menkai išrodančių,
nemokančių rašto, vyrų — ka-
neturi su savim \$30, o moterų
\$20, iškresti įsėdant laivuos-
na.

1906 m. priduria Heyburn'as
reikalauti nuo ateivio, kad
turtėtų iš savo gimtinės paliu-
dijimą, jog yra geras ir įsta-
tus gerbiąs pilietis; paliu-
dijimas turi but trijų ateivio
kaimynų po prisiega pasirašy-
tas ir valdžių užtvirtintas.

1907 m. įneša Richardson'as
\$20 pagalvę.

1907 m. įneša Latimer'as —
kiekvienu dvilikos mėnesių
prategiu neįleisti Amerikon iš-
vienos šalies daugiau per 50,
000 ateivių; neįleisti tokių,
 kuriems jų šalies valdžia pa-
deda atkeliauti; reikalauti pa-
liudijimo apie ateivio pobūdį
ir mokėjimo rašto.

1907 m. įneša Burnett'as —
\$5 pagalvę, vyriškis pri-
valo turēt \$30, o moteriškias
— \$20 pinigais, gerai išrodyt,
mokēt rašto; iškresti ateivius
da Europos pusėje.

1907 m. įneša Gardner'as —
mokėti rašto.

1909 m. įneša McCumber'as —
iškrestti anapus Atlancio.

1909 m. daduria Overman'as —
\$10 pagalvės.

1909 m. įneša Austin'as —
mokėti rašto.

Buvo net sumanymai, kad
kiekvienu ateivis prieš išsėdi-
mą parodytų su savim turįs
\$100 ir priegt tam da mokētų
angliškai skaityt ir rašyt!
Vienok tas, kaip aiškus non-
sensus, billiaus formon tačiau
nepateko, nes tokias padavadi-
jimas butų lygus visiškam už-
draudimui Europos darbinin-
kams atkeliaut. Simtą dole-
rių da kelintas ir sugebėtų at-
ivežt. Bet keli gi Europos
darbininkai gali atvažiuoti
mokantį angliškai skaityt ir
rašyt? Tokis ateivių kvalifi-
kavimas juk veda pačią ateiv-
ystę prie absurdo. Ateivys-
tės kaip ir nebebutų. O be
atplaukimo pigių ir sveikų
rankų, Amerikos pramonė pa-
kryptų į pavojingą kapitalui
ir visai šaliai pusę.

Bet seni prietarai da galin-
gi tebėra. Neseniai praužė
Amerikoje dvimetinė indus-
trijos plėga — krizis. Ji už-
gavo daugiamilijonę laudį,
bet nepaliko nepaglostėsi ir
vidutinės buržuazijos. Tuku-
tančiai turtingų amerikiečių

pirklių ir miesčionių prakišo
savo pinigų fabrikams nu-
krinant ir bankams suban-
krutinant. Patįs didieji do-
lerio magnatai, kurie savo ne-
matoma ranka randija turtin-
gą Ameriką ir kurie tyčia
spaudė—mygo, kad krizis bai-
sesniu išrodytų, — patįs šitie
kapitalo siaubunai nenuken-
tėjo. Baisusis krizio perku-
nas pritrėnkė tik smulkiąją
Amerikos buržuaziją, o šie
krisdami, prisiege darbinin-
kus. Gimė bedarbė, reikala-
vimai darbo ir duonos. Ir po-
draug pasigirdo istoriškas juo-
kas. Miesčionis ir net nema-
ža dalis amerikonių intelligen-
tiškų darbininkų paleido
šauksmą:

— Šalin su ateiviais! Jie
mums darbą atima! Jie be-
darbę privaro! Jie riaušes
kelia!

Kas gi riaušių Amerikoje
nebijo? Jų bijo kapitalistai,
jų bijo ir patįs darbininkai.
Netiki ir riaušes net ir tie, ku-
rie jas kelia, — nes, sako, et-
čia juk yra laisvė, yra konsti-
tucija. Reikia laikinai tik
pagazdīt kapitalistus. Kada
ima „gazdint“, tai tuoj išaina
prietaringoji miesčionių (—
buržu) įtekme—legislaturona
ir kongresan pasipila įvairūs
sumanymai—receptai darbo er-
myderius (labor troubles) gy-
dyti. Vienas šitų vaistų ir
yra — mažinti, siarinti, kvali-
fikuoti ateivystę. Sunkini-
mas ateivystės visuomet pasi-
rodo užėjus industrijų kriziu.

Taip buvo ir dabar. Matėme
visą eilį sumanymų ateivys-
tės srovę užbaugot. Bet da
nemėjom svarbiausio ir pa-
vojingiausio sumanymo.

Atstovų ruman, reprezen-
tantas Mr. Hayes įnešė naują
billių, kuris tapo užregistruo-
tas po nr. „H. R. 13404“, ir
bus nusvarstytas ateinančiais
kongreso posėdžiais. Čia pa-
duosime nors trumpas iš to bi-
liaus ištraukas.

Skirsnis 1-mas to billiaus
sako: „Vieton dabar imamų
\$4 pagalvės, ateiviai privalo
mokēt \$10.“

Skirsnis 2-ras: „Prie tų vi-
sų kliudų, kurios dabar ateiv-
ių neįleidimui yra patiekto-
s, reikia pridēt, kad visi ateiviai
augščiau 16-kos metų amžiaus
mokėtų skaityt angliškai, ar
kokią nors Europos kalbo-
je.“

Skirsnis 3-tas: „Neįleisti
merginų jaunesnių per 20 me-
tų, jei su jomis nevaziuos vie-
nas ar abudu tėvai.“

Skirsnis 7-tas: „Kiekvie-
nas ateivis, ne tapęs šio krašto

piliečiu, turės išsiimti iš tam-
tikrų valdžios įstaigų tam tik-
rus poperius arba pasportą, va-
dinamą „certificate of residen-
ce“. Sugautas ateivis gyven-
nant Amerikoje be tokio pas-
porto, bus *grąžintas atgal, iš
kur pavino*.“ Toliaus: „Kiek
vienas ateivis ne-pilietis, pa-
pildęs kokią nors nuodėmę
prieš moraliskumą, ar gavęs
nors metus sėdēt kalėjime, jau
to pasporto nebegavuna“. Rei-
kia ir jį grąžins. Da toliaus:
„Ant tų pasportų turės but at-
spausdintas ateivio paveikslas
(fotografija), iš priekio ir pro-
filijų, taipgi smulkus aprašy-
mas visų pasporto turėjojo
ypatybių.“

Skirsnis 10-tas: „Atkeliau-
jantieji mokytojai, studentai,
pirkliai, bankininkai, redak-
toriai ar kokių mokslo įstaigų
sarnariai (mat jiems Ameriko-
je p-sporto imties nereikės),
tūrės atsivežti nuo savo val-
džios pasportą, angliškai rašy-
tą, antkurio taipgi turi buti
turėjojo fotografija atmuša.“

Iš šitų penkių ištraukų mę-
matome, kokios tamė Mr. Ha-
yes' o billiujė yra rengiamos
ateiviams sunkenybės, jeigu
billius bus kongreso perleis-
tas. Perleistas bus ar ne pe-
leistas — tai žinok dabar. Sy-
kį jau bus perleista, tai labai
sunkiai atsileps ant visų ateiv-
ių sprando, nes: 1 — kiek-
vienas ateivis turės mokēt ra-
što (tas, žinoma, neskaitoma
prie blogųjų akto pusį, bet)
2 — kiekvienas išlipdamas iš
laivo, vieton \$4, turės mokēt
jau \$10 pagalvės arba „taksų“,
3 — merginos jaunesnės 20
metų nebegalės be tėvų buti
Amerikon įleistos, 4 — kiek-
vienas ateivis ne-pilietis tu-
rės gyventi po pasportu, visai
nauju Amerikoje įvedimu.
Kas gyvena po pasportais Ru-
sijoje, tas žino ką tas reiškia
ir kaip tai žmogų darbininką
apsunkina.

Žinoma, billius nepereis,
jeigu iš žmonių pusės apsi-
reikš juomi neužiganėdini-
mas. Kongresas prieš žmo-
nių norą eiti negalės, nors ka-
ži—kaip norėtų (savo šovinis-
tiškas užgaidas atstatymosna
pervaryt. Reikia tik, kad už-
tektinai kongresas pamatytų
savo rinkikų upą. Ameriko-
nų nedidelė dalis tuomi rupin-
sis. Jie į ateivius ne kaip švel-
niai žiuri. Didesnė viltis ant
vokiečių, francuzų, holandų ir
italų, kurių čia daug yra, se-
nų ir įtekmingų politikoje gy-
ventojų. Iš jų tai beveik ir
susitvėre dabar „laisva-tauti-
nė ateivijos lyga“ (National

Liberal Immigration League),
kuri ir užsiėmė karštai agituo-
ti prieš šovinistų pasikėsni-
mą ant businčių ateivių. Sioje
lygoje, tarpe daugybės įzyme-
nių liberalų, poros šimtų ša-
lies vyrų, dalyvauja gerai ži-
nomi: Ch. H. Parhurst, D. D.
iš New Yorko, profesorius Ch.
Sprague Smith taipgi iš New
Yorko, Ch. W. Eliot, prezi-
dentas Harvardo universitete.
Tos lygos komitetas išsiunti-
nėjo vison Amerikos spaudon,
podraug ir į lietuviškus laik-
raščius atsišaukimą į visuome-
nę. Pataria kuopoms, draug-
ystėms, klubams, bažnyčioms
suaukti žmones ir išnešti pro-
testo rezolucijas, kad nebutų
uždaryta Amerikos duris ir
apsunkinta ateivių butis per
besamone šovinistų užmačią
Žemiau yra paduota rezoliu-
cijos forma, taip kaip tik
rašyt. Šitų rezolucijų nuo-
rašus reikia pasiųst prezidentui
p. Taftui ir savo distrikto
atstovui (representantui) kon-
grese.

Rezolucijos forma.

At a meeting of.....
..... held
this ..... day of.....
..... the fol-
lowing resolutions were unani-
mously carried:

Whereas, Several bills have
been introduced in Congress
providing new restrictive mea-
sures against immigrants, with
the view to check immigra-
tion; and

Whereas, The existing laws
are sufficient to bar out unde-
sirable immigrants, such as
diseased persons and criminals;
be it therefore

Resolved, That the mem-
bers of this organization pro-
test against any new restric-
tions; and be it further

Resolved, That a copy of
this resolution be sent to the
Representative of our District
in Congress and to the Presi-
dent.

Vardan teisybes.

(Užbaiga.)

Ateina laukiamoji diena.
Visiems svečiams apsteliuota
Ely House hotelyje susitikimo
vieta, kur visus svečius bu-
vo užprašyta ant 1-mos valan-
dos prisubti. Antskėciaus buvo
užsakytas automobilis sve-
čiams parvežti. Pirmiau bu-

vo liepta vežėjui nuvažiuoti į
Wilkes Barre, — parvežti abu-
do, lietuviams prielankius su-
džias: Lynch ir Gorman, o
paskui nuvažiuot į lietuviška
kleboniją paimti kunigus —
Žilinskį ir Siaulinskį. Ten
pribuvęs vežėjas randa jau
penkis kunigus; pirmieji du
sėdami važiuot, prisakę vež-
ėjui, kad sugrįžtų klebonijon
atgal ir atvežtų ir tuos tris ku-
nigus, „o jeigu, esą, jų nepai-
msite, tai ir mes nevaziuosim-
me“. Tokiu budu pribuvo ir
trįs nekviesti kunigai: Kūdir-
ka, Kaupas, ir Pankaukas.
Pribuvę ten susipažino su ki-
tais svečiais ir persistatė, kaip
kas žinojo.

Prasideda paroda. Kada
marsalka, J. Simanavičius,
pradėjo rengti dalyvaujančias
parodoj lietuviškas draugystes
į eilias, pačiame sąjudime pa-
sirodo Klubo draugystės pre-
zidentas S. Poteliunas ir sku-
binai pasakoją, kad hotelyje
tarp svečių yra didelis sumi-
šimas: suvažiavę svečių ku-
nigų ir darą nesutikimą. Mar-
šalka atsakė, kad dabar ne lai-
kas svečius taikinti, svečiai ve-
gul pats susitaiko; parodos ve-
dėjai užimti su draugystėmis.
Bešnekant pribuna ir svečių
priėmėjas, A. Riskevi-
čius, kuris klausia marsalką,
Simanavičių, ką daryt: pribu-
vo trįs kunigai ir daro didelę
kliutį, taip kad kunigai J. Zi-
linskis ir Siaulinskis atsisako
dalyvauti visame kame, jeigu
bus daktaras J. Šliupas drauge
su jais. Teirautasi, kas tuos
tvarkaardas kunigus užkvietė,
bet niekas nežinojo. Nebuvo
kas bemanyt. Marsalka pa-
tarė eiti prie Dr. Šliupo, pasi-
rodavyt ir paprašyti, kad pa-
sėdėtų hotelyje iki paroda užsi-
baigs, o po viskam sueiti vi-
siems į daiktą ir pažiūrėti, kas
čion pasidarė. Tuomtarpu
hotelyje, štai kas atsitiko. Pra-
sišalinus pirmiesiems paslams,
priena prie Dr. Šliupo
Jurgis Macevičius, ir prane-
ša jam tą pačią naujieną. Pa-
sidarė tokis triukšmas, kad
niekienu plunksna nepataikys
aprašyt. Tiek dažinota, kad
svečių ruimuose baises sumi-
šimas; p. p. Riskevičius ir Po-
teliunas laužo sau rankas,
kalbėdami į kunigus Žilinskį
ir Siaulinskį: „Kunigai—bro-
liai, — dabar mums ne laikas
šitokie nesusipratimai daryt;
jau per vėlu; tegul buna vis-
kas antikmėj.“ Kun. Siaulin-
skis sako: „Aš komitetui sa-
kiaiu, kad jeigu J. Šliupas bus,
tai mes, kunigai, nedalyvausim-
me“. Kun. Žilinskis gniauzo

rankas, sakydamas: „Kad jie visi tie kunigai nepristoja, tai ir aš negaliu, prasišalinu.“ Svečių priėmėjas, p. Riskevičius, matydamas, nieko geresnio negalįs padaryti, pamjislino sau, nieko nesakyti D-rui Šliupui, tik tai šaukt visus svečius urmu žemyn ir sodinti į parodos karietas; taip ir padarė. Kada visi nulipo žemyn, pirmieji karietai užvažiavus, tuojais tie trys šventimi kunigai lipa į pirmą karietą, bet Riskevičius sulaukė juos atgal, sakydamas, kad tai ne dėl jų. Visus sodinant iš kaleinos, Dr. Šliupas nepasirodo, nei gi Živatkauskas su Račkausku; tada ir tie trys kunigai pabėgo ir nežinia kur dingo. Štai taip papildžius penkias karietas sumaišytai, jau eina paroda į viršutinį galą miesto. Grįžtant atgal, pusiaukelėje, pasirodo strikteris, o durysė jų Dr. Šliupas ir sako į parodos vedėją, J. Simanavičių: „Gudbai!“ Simanavičius nusistebėjęs tik ištare: „Ar jūs, daktare, jau namo važiuojate?“ Jis kaip pirmas maršalka, jojo raitas, norėjo vartyti strikterį ir šnektai su Dr. Šliupu, bet bijojosi, kad ir visą parodą nepasuktų paskui jį. Ant syk nesumanė, kas daryt. Galiaus sako, pamjislino, kad Dr. Šliupas nors nuo parodos prasišalina, tai ant koncerto pribus su prakalba, kaip prisizėjo.

Užbaigus parodą ir žmonėms išsiskirsčius ant vakarienos (po vakarienos buvo surengtas koncertas ir prakalbos), komitetas nusiskubina hotelin pasižiūrėti, kas pasidarė, ir pasimatytų su svečiais ir draugysčių prezidentais, beje pakviesti visus ant vakarienos. Jieško Dr. Šliupo — nėra; jieško Žyvatkausko ir Račkausko — nėra. Paklaūsta Macevičius: ką jis šnekojo su Dr. Šliupu, jis atsakė: „Prasčiau Dr. Šliupo, kad pasidėdėtų hotelyje parodos laikui, iki visi susirinkę ir išties, kas čia tarp jų ir tų kunigų pasidarė. Paskui jis kur dingo.“ Nubėgo pažiūrėti koncerto salen. Ten rasta Žyvatkauskas ir Račkauskas. Buvo melsti eiti prie vakarienos ir ant platformos, bet nuo visko atsiskakė.

Po vakarienos, atidarius koncertą, dainininkų choras pakėlė triukšmą, atsisakydami dainuoti, kad nėra D-ro Šliupo. Bet kaip galiat susitaikyti ir toliau be kliučių atsitubuo dailus koncertas ir prakalbos, kaip jau buvo laikraščiuose aprašyta. Tarpe kitų, kalbėjo kun. Žilinskis, ant užbaigos paraginęs dėti aukų vadėlių leidimui. Orkestrai griežiant aukas rinko pats kun. Žilinskis, kun. Šliauliuskas ir A. Višniauskas. Surinkta \$52.90.

Užsibaigus vakarui ir sugrįžus hotelin komitetui su svečiais padaryti atsiveikinimą, buvo užklaustas kun. Šliauliuskas: Kas tuos tris kunigus čion užkvietė, padaryti tokį nesmagumą, jis atsakė: „Aš“. Tada mums aiškiai pasirodė, kas mums sulošė tokį nepageidaujamą šposą ir nuleidom akis, nedarydami išmetinėję mūsų draugystėje kitų svečių, — nemaloniausiai išsiskirstėme.

Po koncertui aiškiai davėsi atjausti publikos neužsigaunė dinimas, kad mažai buvo lietuviškų kalbėtojų, labiausia apgailavo, kad Dr. J. Šliupo nebuvo, iš kurio lupų lietuvių daugel tikėjosi išgirsti, ir ištikro pasiliko komitetui didelis paniekinimas.

Sekančiame komiteto susirinkime pakilo didelis ergelis, vienintėliai uz Dr. J. Šliupą, kame ir jo laiškas buvo prisijustas, ir reikalavimas atlyginti už jo sugaištą laiką \$25.00. — Po karštų diskusijų galutinai nutarta, kad trims iš komiteto reikia nukeliauti pas Dr. J. Šliupą ir asabiškai pasišnekėti, ką ir padarėme. Spalio 10 d. nuvykome į Scrantus. Nemaloniai buvome pas Dr. Šl. priimti, teisinomėsi, kaip išmanėm, aiškindami, kad mes, komitetas, tame nesame kalti, kadangi mes nei vienas iš komiteto nesakėme jam prasišalinti. Bet tas nieko negelbėjo, tik pareikalavo tuojais \$25.00, kuriuos ir užmokėjome, ir tuoj pranešė, kad esąs straipsnį jau parašęs į Chicago „Lietuvą“, kame atmainos padaryti nebėsa galima.

Grįžome namo labai nusiskriausti. Nesutikimas buvo pasėtas namie, užgavo mūsų kiekvieno širdį ypatškai, pamėmė vienok \$25.00 ir už visų mūsų sunkų triušą atsiėmėm padėką purvais nuo visų, kurie nežinojo, kad tą viską surėngė anie kunigai, o gal da išdalis prisidėjo ir neaiškus susipratimas kalboje tarpe J. Macevičiaus ir Dr. Šliupo.

Rengėme sukaktuves 40 metų pradžios lietuvių atei-vystės Amerikon su tolia vilčia, kad iškilmingiausia tai apvaikš osime, negu lietuvių kitose vietose, bet tas, kaip mums rodosi nelabai nusisekė, nors svetimtaučiai Plymothosavo laikraščiuose garsino ir tarp savęs kalbėjo bei po šiai dienai tebekalba, jog kaip senas yra Plymuthas tokias parodos nematęs, ir šis miestelis privalas turėti sau užgarbę, kad tokia tauta randasi, kuri taip iškilmingai galėjo savo ateivystę paminėt. Labai stebėjosi, žiurėdami į ilias vyrų, kaip aržuolų ir kad tokis didelis skaičius gali lietuvių rasti tokiame mažame miestelyje. Bet, kaip buna paprastai tokiuose atvejuose, vieni kitiems vis pavydi. Nega na to, ką mes turėjome su aprašytu incidentu, radosi ir mūsų pačių eilėse, savųjų, kurie vėl visokias kliutis ant kiekvieno žingsnio, kad tik tai mums tas nenusisektų. Teisingai manant, komitetas nebuvo gana atsargus, per tai įsispraudė netiketoti ir nesmagios paimės, už ką reikia nukentėti kitiems ir neužsitarna vas ant to.

Baigdami viršminėtą aprašymą, manome, kad visuomenė, prisiziūrėjus tam atsitikimui iš arčiau, pataikys nuspręsti, per ką tie nesmagumai įvyko. Mes, Plymtho komitetai, nesame taip jau baisūs, kaip ten buvo plėpėta per laikraščius; rodosi visuo met troškom ir pataikim veikti gerus darbus ant lietuviškos dirvos ir visados mums pasisekė; per tai mūsų Plymthos

ir pagarsėjęs; bet šiom kart — nepasisekė.

Po šiam atsiliepimui nebutų jau malonu matyti šmeižimo plymouthiečių per laikraščius.

Pasirašo Komitetas:

Jonas Radzevičius
Adomas Riskevičius
Julius Szumanas
Jonas Simanavičius
Martynas Zaleckas
Stasis Poteliunas
Antanas Sujeta
Juozas Kartavičius
Andrius Riskevičius
Stasis Macevičius
Vincas Čeponas
Jonas Čeponas
Petras Kareckas
Kazys Stadulis
Andrius Žekas
Mikas Baltrušis.

ATVYKUS.

Netoli Chicagos į dumas įsi-vėlė traukinys ir pranyko. Po valandos išlindo iš to pilkai-juodo verpeto ir ne ilgai ėjęs sustojo.

Zmonės, lagaminus nešini, lipo iš traukinio ir ėjo stotin, o ten sustoję vieni skaitė ant-rašus kur vykti, kiti ėjo pėsti, o da kiti samdė vežimus, kad važiuoti puikiai-atsilošus. . . Kazys Rungas ir Baltrus Smulius atvažiavę nežinojo ką daryti; ant galo jie nei ne tikėjo, kad juos atvezė į tą senai girdėtą pilį . . .

— Kas bus? — prabilo Smulius, — ar tai jau galas? —

— Nežinia . . . — atsakė Rungas ir besidairydamas pridurė: — jie man per laišką prizadėjo ateit pasitiktų . . .

— Gal užmiršo . . .

— Negalimas daiktas! — jie išėjo iš stoties ir atsistoję pradėjo žvalgyties . . . Čia tysojo keturi purvinų gatvių galai arba grįžkelis. Ten priešais matėsi ant storių geležinių stiebių iškeltas ilgas geležinis tiltas, kuriuom be perstojo žvangėjo traukiniai.

— Ugi ve! — tarė Baltrus.

— Kas?

— Nugi policistas. Priek, paklausk ant kokio tramva jus sėst ir važiuosim. Juk čia kažin kol laukt negalime.

— Aš žinau, bet gal kartais jie . . .

Rungas priėjo prie policisto ir atskleidęs rodė antrašą. Policistas išsitraukė iš kišenės akinius ir užsidėjęs skaitė. Paskui sunkiai atsikvėpęs numojo su ranka ir tarė:

— Jų turite važiuot pietų link.

— Ačiu — tarė Rungas ir neatsikvėpęs užklausė: — o tramvajų kokį tarime imti? —

— Stovėkite čia — aš parodysiu.

Neužilgo atėjo tramvajus ir jie įsėdė važiuoti. Važiuojant Smulius vis žiurėjo pro langą. . . Nemalonų įspudį jam darė Chicago. . . Lušnos arba bazuos kiurksojo nusku-rė, zemos ir aprukė damais. Vaikai beginėjo su nudriskio sioms kelinaitėmis ir basil. Prie telegrafo stulpų, tarsi pasamdyti, stovėjo valkatos; jų nosys buvo raudonos, kaip batvinio gumbas; apdriskę ir nuo veidų metėsi keisti, nykūs žvilgiai . . .

— Tai vėl matau vieną Amerikos didžiamiestį! — tarė Smulius.

— Kaip atrodo? — besijuok-damas paklausė Rungas.

— Aš noriu užaikimti ausis ir užsimti akis! . . .

— Kodėl?

— Kad nematyčiau Amerikos su visa jos puikybė! . . .

— Nusiramink, o priprasi! . . .

— Tokie vaidai jau man, turbūt, nebus malonūs! . . .

Nuo stoties jie važiavo apie valandą laiko, o paskui konduktorius iššaukė tos gatvės vardą, kur jie turėjo pasizymėti ant poperelio ir išlipo. Priešus prie to namo Rungas paspaudė telefono knypkį. Balsas spengė augštai . . .

— Kas čia? — paklausė iš viršaus.

— Tamstų giminaitis atvykęs iš kitur — Kazys Rungas! — Malonėkite užlipti į viršų.

Lagaminus nešini jie lipo augštyn: Rungas persistatė save ir tarė:

— Čia ponas Smulius, o čia ponia Juokaitienė.

Ponia Juokaitienė pažvelgė draugiškai į Smulius ir besiveikinant tarė:

— Malonu pažinti . . .

Gaida tų žodžių neturėjo malonios reikšmės; matyt buvo sakoma iš mandagumo. Paskui ponia Juokaitienė tarė:

— Malonėkite prisėsti.

— Ačiu — jiedu atsakė.

— O kaip Chicago atrodo? — ji užklausė.

— Da nieko negalime pasakyt . . .

Dabar ponia Jokaitienė atnešė paveikslų albumą ir atskleidusi rodinęjį žymesnių ypatų-paveikslus. Rodydama paveikslus paslaptigai šypsojosi ir šnekojo:

— Tai mūsų didvyriai, — atsikvėpė ir skleidama tęsė: — čia jo didenybė, čia jo augštėybė, čia jo mylista. . . Matai, kokie pas mus! . . .

— Čia inteligentijos esama! — tarė Smulius.

— Yra, jeigu taip mes juos vadintume . . .

Jie nutilo . . .

Per duris įėjo jaunas vyrukas ir drąsiai tarė:

— Gerą dieną!

— Gerą, gerą. Malonėkite čia-pas mus!

Jis pirmiausiai pasveikino ponia Juokaitienę, o paskui jį tarė:

— Čia ponas Smulius ir ponas Rungas, o čia ponas Melagis.

— Malonu pažinti . . . — tarė Melagis.

— Aš atsiprašau! — tarė ponia Juokaitienė ir sympatiškai besišypsodama pridurė: — eisiu pietus gaminti.

Svečiai vieni . . .

— Tai apie ką šnekojote? — paklausė Melagis.

— Ot čia ponia Juokaitienė skleidė albumą ir rodė jų didenybes ir jų mylistas — inteligentus . . . Čia matyt jų esama! . . .

— Neį vieno inteligento čia nėra! — atsakė Melagis.

— Neį vieno! . . . Kaip tai?!

— Čia mat inteligentais vadiną tinginius, girtuoklius ir įstvirkičius! . . .

— Tamsta gal ypatičiai susipykote?

— O ne. Tamstos pagyven-

site ir pamatysite! . . .

— Iš kokio atžvilgio tamsta ant jų taip sakote? — klausė Smulius.

— Iš inteligentiško! Tamsta zinote, kad inteligentas — apšviestas žmogus. Iš jo tamseenima paveikslą; žodžiu, seką paskui . . .

— Taip. . . — pridurė Smulius.

— Čia gi jie tamsesnius puldovės; mat iš jų vienas turi užsimovęs daktaro kaukę, kitas advokato, trečias inžinieriaus ir taip yra visokių . . .

— Taip . . .

— Na, tai jie visi pilvo vergai, tamsių žmonių išnaudotojai ir niekas daugiau.

— Teisybė, inteligentai būna sąlytojai, mokytojai; žodžiu inteligentas — rodytojas kelio, o čia mat kokiu esama! . . .

— Musičikai rašyt nemoka! . . .

— Nejaugi jie mokslus eidami-mokinosi, tik dainuoti!?! — Tamsta atleiskite, einate per kreidą! . . .

— O jau puikybės! . . . Matai einant, tai ir rodosi, kad eina juodas „Aš“ . . .

— Tai nebereikalo mūsų laikraštija dejuoja ir spaudina Europos sąlytojų raštus.

— Ką gi darys, kad Amerikoje lietuviški „inteligentai“ serga protiška džiaiva! . . . Ta limpanti epidemija jau siaučia ir Valparaiso „universitete“! . . . Ten ir gi visi laiko sau užgarbę sirgti protiška džiaiva! . . .

Jų kalbą pertraukė malonus piano aidas. . . Juokaičių sunus, jaunas, tamsiais plaukais, augalotas vaikinys, za dė lietuvišką melodiją . . .

— Na, malonėkite ant pietų.

Jie susiėjo pietuoti. Per pietus ponia Juokaitienė daugiausiai pasakojo apie dainas. . . Matyt, ji mėgo dainuoti, nes pasakojant jos ir akis virė . . .

— Po pietų važiuosime į pilį — tarė Juokaitis.

— Taip, poną Smulius suvesime į pažintį su ponu Sarmu.

— Taip, ponas Sarmas turi įsidirbę įtekme lietuviškoje visuomenėje — laikysiu užgarbę jį pažinti!

Ant skobnės pasirodė keli buteliai alaus ir su tuom užsibaigė pietūs. Po pietų jie važiavo į pilį. . . Viduryje pilies riegso jo dideli namai, kurių viršunės, rodos, debesius siekė. . . Tuojau jie susiėjo ir poną Sarmą.

— Čia ponas Sarmas, o čia ponas Smulius, — perstatė Juokaitis.

Ponas Sarmas atrodė be puikybės ir nors jau atrodė senas, tačiau būdą turėjo jauno žmogaus.

— Jau senas! — sukušdėjo Smulius.

— Neišsitarkite jam girtdžiant, kad senas — supykė! — Ačiu. Turėsiu atmintyje . . .

Ponas Sarmas išsiėmė cigara ir davė Smuliui; duodamas susijuokė ir pridurė:

— Patrijotas . . .

Ta gatvė buvo lygi, plati ir ilga. Zmonės eidami judėjo, tarsi rūgių laukas.

— Na eikime — tarė Sarmas.

— Eikim — pridurė Juokaitienė.

Kel'o galas užsibaigė smuk-

lėje . . . Smuklė buvo didelė, tarsi didžiausia mokslainė . . . Ten sėdėjo moteris, merginos ir vyrai — lygybė . . . Mažas vaikutis priėjęs pasiėmė motinos pilną stiklą alaus ir begerdamas užsivertė sau ant krutinės . . . Motina ir visa ten esanti kompanija pradėjo gardžiai juoktis . . .

Paiku! . . .

Tas paveikslas Smuliui darė nemažą įspudį, tačiau saviskiams jis apie tai išsitariti nenorėjo, nes manė galis tuomi juos įzeisti . . . Prisiragavę jie maloniai atsiveikino ir išsiskirstė . . .

19-XII-09.

Šlaburis.

Nera laiko.

Sėdžin vienas sau už stalo, Skiriu lapą paskui lapo, Braška, skleidžias — nėra galo, Laiko nėra' atgauti kvapo.

Kam čia taip, manau sau, bėgti? Ir be to spėsim pražilti; Eil' jaunyste, liaukim lėkti, Liaukim amžiais kelią pilti.

Laiko nėra, rodos, atsaiko, Dienos bėga — nėra galo; Metai, štai ir vėl sukako, Kitus kviečia jau prie stalo.

Menkutis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Teroro diena. Gruodžio 10 d. laikraščiai pranešė rusišias žinias. Vienos dienos laiku, per tukstančius mylių atstumo viens nuo antro, įvyko net keturi terorizmo aktai.

Petrapiļėje ištiko smugis šnipus. Jų viršininką, pulkininką Karpov, pasikėrė svečius tulas M. Voskresenskis. Vos įėjus Karpovui vidun, Voskresenskis tarė: „Atsiprašau — esiu pažiūrėt, kas pasidarė tam durų varpeliui.“ Ir priėjęs — spust, paspaudė guzikutį. Tuom tarpu baisiai plyšo bomba, Karpovą sudras-kė įskutus ir su juo atėjusi drauge sužeidė. Voskresenskis suimtas. Jis tarnavęs ir šnipams ir revoliucionieriams. Sžitas atsitikimas padarė sensacią visoje Rusijoje. Dumon vel įnešta interpelicija imties už šnipų ir provokatorių.

Persikelkim į tolimas Indijas. Bombay'uje vienas indusas nuėjo į teatrą, kur žinojo bsiąnt anglą Arturą Jackson, vyriausį magistratą, iš Anglijos atsiųstą indusų teismus prižiūrēt. Užvirė indusų kraujas, iš-iemė revolverį ir — pokšt! jį nušovė. Jacksonui esą keršyta už tai, kad jis pasmerkė vieną indusą visam gyvenimui kalėjiman.

Dabar į Koreą. Dailus rytmetis. Koreos ministerių pirmininkas Yi Wan-Yon, išvažiuoja ant Seoul gatvių gražioje „džinrikšio“ (— karietaitė, žmogum stumiamą). Štai prie vezimelio prišoka kor-jietis ir su ilgu peiliu ministerį mirtinai perdoria. Teroristą suimta. Jis esą tulas Yie Yong, gyvenęs ilgai Ameriko-ir jau buvęs krikščioniu.

Da vienas valdininkas krito po teroro kardu, Bukareštoje, Rumanijos sostapilėje vienas anarkietas pašovė ministerių pirmininką, Jonelą Bratiano.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Lapkričio 21 ir 22 dienos (gruodžio 4 ir 5) visai Lietuvai paminėtinos, nes 4 metai atgal t. y. 1905 metais tomis dienomis buvo ansai **Didysis Lietuvos Seimas**, kuris ant ilgo paliko mums savo ženklus. Plačiau apie jį rašinet ner dabar reikalo, nes neseni tie laikai, ir mūsų skaitytojai atsimeina, kas ten buvo kalbėta, kas nutarta, su kokia vilčia į savo jėgas tuomet darbuotasi ir kas pagalios su Seimo nutarimais ir su daugeliu jo veikėjų atsitiko. Audros, perkunijos ir įvairios mūsų padangės dar ganos pereis, bet to Seimo vertė pasilikis ir švies jis mums kaip užtekejusi žvaigždė laimingesnė Lietuvai ateities.
(„Liet. Ukin.“)

M. Biržiškos pirmoji paskaita. („Rutos“ bute, lapkričio 18 dien.) Referatas bandė apšviesti lietuvių literatūros istoriją, pasiremdamas visuomenės santykiais. Pastebėdama XVI-XVII amžiuje Didžioios Lietuvos centralizavimąsi, su Vilniū kaip kultūros centru (greta Krokuvos — lenkų centro) ir lietuvių diduomene kaip labiausiai politiškai susipratusia ir veikiančia visuomenės grupą ir pabrėžė, kad visada verandanti Lietuvos vietoje kova (L. diduomenės prieš lenkų valstybinę politiką ir prieš politikiškai kilančius Lietuvoje bajorus, svietiškių prieš dvasiškius, katalikų prieš nekatalikiškus) Biržiška stengėsi surasti šios kovos atspindį tuometinėje lietuvių literatūroje. Pripažindamas, jog lietuvių literatūra tai ta, kurią sutvėrė lietuvių visuomenė, B. nesiribavo vien raštais lietuvių kalboje rašytai, bet įtraukė pasakojiman ir lietuvių ar Lietuvai kitose kalbose parašytus veikalus. Jis apibūdino Lietuvos metraščius kaip iš pradžių vietiniams tikslams tarnaujančius, paskiaus kaip dabančius didžiųjų kunigaikščių luomo (stan) reikalus, pagaliaus kaip „Lietuvos“ (— diduomenės) reikalus sergstančius. Did. kuni gaikščių reikalai turėję atspindėti zuvisioje Rotundus'o istorijoje, diduomenės reikalams atsakius Strikauskio kronika. Svietiškių su dvasiškiais kova apsiereikšusi polemikoje tikybinėje raštijoje lenkų ir latinų kalbose, politikiškai-kultūrinė prieš lenkus kova ir kultūrinis katalikų su kalvinais varžymasi pagimdę raštus lietuvių kalboje (kalvinų išleidimai Vilniuje, Kedainiuose ir Anglijoje, Daugša, Sirvydas); intermedijos XVII amžiuje. Netik svietiškių prieš dvasiškius, bet ir bajorų prieš diduomenę kova radusi žymų atspindį Michalo Lituanus'o veikalė. Kaip ženklivą XVI-XVII amž. lietuvių kultūros ir literatūros ypatybę B. pabrėžė Mazosios Lietuvos su Didžiąja politiškai-kultūrinį sąryšį (Karaliaučiaus univ. sitetas, Kapagelionis, Mažvydžio katekizmo platinimasi Žemaičiuose ir t. t.); skubinda mas užbaigti, vien pamatinę Mažvydžio, Vileto, Bretkuno

ir kitų raštus, privatiškai paskiau rišdamas jų raštiškąjį darbavimasi su tuo, jog Prūsų valdonams reikėję žmonėmis prieš bajorus ir miestiečius atsiremti.
Lomžoj lapkričio 16-29 Varšavos teismo rumai uždarė rytomis durimis nagrinėjo Grabavos parap. administraatoriaus kun. J. Sadausko (Lietuvio) bylą. Kaltino, buk jisai 1906-1907 m. per gminos sueigas ir šiaip agitavo, idant valstiečiai vyriausybes neklau sytu, mokesčių nemokėtu, neduotu „stuiķų“, neleistų vaikų į mokyklą ir t. t. Kunigas tai buk daręs drauge su savo vargonininku Kovaliūku ir monytojūm Januševičium. Beto kun. Sadauską kaltino dar už tai, buk blaiviaisiais žodžiais už akių įsėdęs carą. Per teismą pasirodė, kad nieko to nebuvo, kad liudytojai iš piktumo visą ką neteisingai prasimanė. Visi trys buvo išteisinginti. Gynė kun. Sadauską A. Bulota, vargonininką ir mokytojūm vietinai advokatai — Hankusovskis ir Chrystovskia. Tai retas atsitikimas, kad kunigas būvo patrauktas teisman už politiki praskaltimą. Teisybė, tai Lenkijoje dėjosi, ne Lietuvoje.

Liepojus. Lapkričio 15 d. vakare ir naktį policija padarė Liepojuj 37 kratas. Krėtė visą vakarą, naktį ir dar išaususią dieną. Skaičius visų per tą laiką padarytų kratų siekia iki 50. Areštuota vakare ir naktij 16 žm., ant ryto dar apie 4 žm. Kratas darė daugiausia pas mokinius ir areštavo taip pat mokinius. Gymnazistų areštuota 5, komersantų 5, komersančių 3, 1 iš privatinės mergaičių gymnazijos, kiti ne mokiniai ir ne mokinės. Policija nori susiekti, kas išleidinėja laikraštį „Svobodnaja Škola“ (Laisvoji Mokykla), kas priguli prie mokinių ratelijų, ir t. t. Iš areštuotųjų 11 tą pačią dieną paleidė. Kiti tebesėdi. Pas kai kuriuos rasta legališkių politiškių knygelių.

(„Lietuvos Žinios“)
Prienai (Suvalkų gub.) Čia tariamasi įkurti keturių kliausių progymnaziją.
Panevėžys. Venclaviškių kaimo ukininkas J. Smailys, grįždamas įsigėres iš Panevėžio, užpuolė bandą ganančių Pavilionienę, primušė, prisparė. Valsčiaus teismas paskyrė jam 4 rb. pabaudos ir 3 dienas kalėjimo. Gražus darbai, ir jau nebepermi.
Karpis ketina pabaigti paroduoti dar likusių arti Panevėžio mišką, palikdamas tik seklinius. Apylinkės žmonės labai dejuoja, kad nebeteksią malkų. Ligiol bent pasauliųjų ir lauzų gaudavo. Žmonės jokios žymės miškuose nepadarė. Bet kai žydai ims kirsi, per 2-3 metas padarys tyrą lauką.
Staigiai apsnigus, daug linų paliko ant lauko. Ukininkai aimanuoja, kad nesušalusi žemė užlaiko šilumą ir drėgmę. Taip-pat ir rūgiai slesnos vietose. Rūgiai šiomet buvo perpuikiai sužėlę. Kai-kur kirmalės iškirto. Ukininkai

sako ten nekirtusios, kur būvę sėta pirktinės trašos.
Kaistas.
Kupiškis, Ukm. aps. Gyventojų apie 3,000. Veik visai lietuviai ir žydai, o iškabų lietuviškais parašais teparegėjau keletą: daktaro, vartotojų draugijos ir t. t. Ir tos pačios, pasigailėk vjėšpatie, kokia rašyba! Sztai pavyzdis. Ant vieno barzdaskučio durų šale rusiškos iškabos, puikiai nuvarsota ir „lietuviška“ iškabos iokiuo parašu: „uznamas nomas del skutimo borzdos ir kyrypmo plouku.“ Raidės gotiškos, kurių niekas neperskaito. Kam tokios iškabos? Nebent lietuvių kalbai pajuokti. Argi sunku nueiti į kokį mokanti lietuviškai inteligentą, kad ir į kunigą? Juk neatsakys išrašyti keletą žmoniškų žodžių. Dabartinės iškabos ne patraukia, bet atbaido šviesesnius lietuvius.
T. Stračnietis.

Kaunas. Šventimai. Lapkričio 8 dieną vyskupas Cirtautas pašventė į padijakonus šiuos Žemaičių seminarijos klirikus: Auzbikavičių, Balčiūnų, Bialozoravičių, Dambrauską, Kačkų, Lukšą, Milkevičių, Survilą, Turlajų, Vaitekuną, Vaitkevičių ir Žimantą.
Panevėžys. Nuo lapkričio 9 d. iki 16 d. cholera susirgo 3, pasveiko 3, mirė 3, tebeseraga 5 žmonės.
Aleksandras Purickis.

Kupiškis, Ukm. ap. Naujūku šiomet daugiau stojo, negu pernai; mažiau teišbėgiojo į Ameriką. Priėmė visą reikalaujama skaičių. Paliuosav tik pirmos eilės liuosininkus, nes reikėjo ir už žydus, kurių beliko tik ligonis.
Paukštėlis.

398 kunigai patraukiami teisman. „Rieč“ praneša iš Kauno, kad čia patraukta teisman 398 katalikų kunigai, drange ir pats vyskupas. Visos tos 398 bylos kilo tarp spalį 29 d. ir lapkr. 6 d. š. m. Iš tų: 360 bylų dėl nepildymo vid. reik. minist. aplinkraščio rugpiučio 18 d. 1905 m., kuriuo reikalaujama buvo kiekvieną sykį, perinatant iš stačiatikių į katalikus, imti gubernatoriaus leidimas. Tasai aplinkrašties nebuvo pildomas, bet ministerija už tai tuomet nebaudė, vietinė vyresnybė irgi tai žinojusi, bet taip-pat nieko prieš tai nedariusi. Ir tik šių metų spalį mėn. vid. reik. minist. atskiru aplinkraščiu Kauno gubernatoriui liepė patraukti visus prieš tai prasikaltusius kunigus teisman. „Rieč“ girdėju si, kad vietinė vyresnybė prasiūsi ministerijos nebekelti jautos bylos ir užmiršti, nes ir pati vyriausybė buvusi kalta, kam iš pradžios to aplinkraščio pildymo neziurėjusi. Bet ministerija to prašymo neišpildys. Kitos 38 bylos už elaptųjų mokyklų steigimą ir kitus dalykus.
Brangus gydymosi. Viekiškių apylinkėj (Sziaulų aps.) įsirgo Daubiškių dvaro ponias — Maro. Kazin kokia biau rivotis šiomet į krutinę. Sergantiosios brolia pakvietė iš

Maskvos daktarą-universiteto profesorių. Daktaras už apsilankymą paėmė tukstantį rublių. Vaistus užrašė iš Paryžiaus; vieni vaistai atsiėjo 6 tukstantiai frankų; jų vardas **radium**. Pridėtas prie kono jis persviečia ir naikina toj vietoj ligos bakterijas. Radium — tukstantį kartų brangesnis už auksą.
J.

(„Viltis“)
Liudvinavas (Kalvar. ap. — Surv. gub.) **Vyrai bukie at-sargus!** Mūsų apylinkėje atsirado koksa tai „geradaris“, kuris įkalbinėja žmonėms keliauti uždarbiauti į Italiją Mesinon, kur pernai žemės drebejimas sugriovė visą miestą ir daugiau šimto tukstančių žmonių palaidėjo po griuvėsiais. Žada dovana nuvežti ir paskui mokėti po 2 rub d. nai. Gyres, kad darbas lengvas, kad ten gera gyventi ir t. t. Vyrūčiai, neklaukykite, ten darbas sunkus, nes reikes at kasinėti dvokiančius griuvėsius, bausis karštis ir valgis prastas. Mūsų žmonės nuo vieno vaisių maisto neištūres prie darbo. Jei butų ten toks darbas geras, tai patįs italai nebėgtų į Ameriką ir kitur iš Italijos. Be to ten dabar žemė nesiliauja drėbejus ir vel gali ištikti baisi nelaimė. Ar tik nebus tas „geradaris“ gyvojo „tavoro“ pirklis? Su tokiais „ponais“ reikia buti atsargiam.
Liudvinavietis.

Vištytis (Vilkav. apskr.) **Prigavimas.** Šįj rudenį jauną mergina V. iš Vištyčio, nepakakinta lietuvių duona, paporėjo Prūsų piragų pavalgyti. Nukeliavo į Stalupėnus (Prusuose) įieškoti darbo. Susitiko čia su kokia tai ponias, kuri merginoms pajieško geras vietas. Toji geradarė pasakė, jog čia gerų vietų nebėra, bet zinanti toliau gerą vietą. Mergina sutiko važiuoti ir toliau. Kelionei aprūpino ją visu-kuo, nupirko bilietą, įsodino vagonan ir liepė jai ramiai važiuoti paskirton vieton. Įdavė jai ir laiškelį, kurį ji turi rodyti paskirtoje vietoje išlipus iš vagono. Bevažiuojant ilgą laiką, apėmė jauną kelevę baimė: norėtų grįžti, bet nežino kur. Sztai mato vagonė vaikščiojančių kunigų. Puola prie jo ir viską jam papasakoja. Kunigas iš bilieto pamatė, kad mergina siunčia į Turkiją, kur merginas pardavinėja. Suraminis jis merginą ir liepė jai važiuoti į kitą miestą, kur ją kitas kunigas sutiksias, nes pats turis su ja skirtis. Nurodytame mieste ištikrųjų pastikio ją kitas kunigas, nes jam anas kunigas telegrama pranešė apie paklydusios merginos atvažiavimą. Sztam kunigui pasisekė vargais-negalais sugrąžinti tėvams prigautąją merginą. Ne viena mergina, įieškodama svetur pyragų, jau pateko Turkijon. Taigi, merginos, bakite atsargesnės. Stai jums pavyzdys.
Tunas.
(„S altinis“)

Monopolija yra mūsų ponu, ir mes to nežinome. — **William Morris.**

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.
Chicago, Ill.

Teatro jubilėjinė šventė. Turbut nei vienoj lietuvių apgyventoj vietoj nebus taip iškilmingai apvaikšiojama **Teatro 20-metinė jubilėjinė šventė**, kaip Chicagoj, 2 dieną sausio ateinančių metų Lietuvių Muzikalines Draugijos „Birute“. Tam tikslui šitame didžiamiesty pajmta didysai Garrick Teatras ant Randolph, tarpe Clark ir Dearborn gatvių. Ant scenos bus atstafoma: Paskutinis aktas jubilejinio veikalo (Turksio) „Be sumnenės“ (sutrumpinta dėlei to, kad vietą duoti kitiems veikalams); pirmoji lietuvių parašytoji opera (Konstantino Jasukaičio) „Szienspiute“ (muzika Miko Petrausko) ir antrasis aktas Zemkalnio melodramos „Birute“ (muz. **M. Petr.**)
Apie pasekmes jubilejinio vakaro provinciejū lietuviams bus apskelbta „Vien. Liet.“
Motiejus Bėdulis.

Chicago, Ill.
Darbai esančiose dirbtuvėse kai-kur pasigerino ir pradėjo pilną laiką dirbti, t. y. dieną ir naktį (McCormick Twine Mills), bet kai girdėtis, kitur darbai sumažėjo, ypač dabar prieš Kaledų ir Naujų Metų šventes, pertai darbininkų be darbo yra užtekinai, — daugiausiai lietuvių. Girdėtis ir tokių, kurie nebeturi nei ko valgyti. Žiauru ir pagalvoti. Pertai, kas rašo ar kviečia į Chicago važiuoti, kad ten „auksiniai laikai“, neklaukykite ir savose vietose gyvenkite, nes kaip matosi iš laikraščių, mažesniuose miesteliuose geriaus dirba.
Pažįstamas-badaKentis.

New Britain, Conn.
(Nuo mūsų korespondentų.)
Gruodžio 16 d. čionykščiai lietuiviai turėjo abelną susirinkimą, kur buvo balsuota pirkimas žemės statymui nuosava svetainė. Tam tikra komisijsa apjieškojo 4-rias vietas, kurias minėtame susirinkime atidavė nubalsuot. Už kurią dauguma balsavo, ta pasilikis **New Britain'o lietuvių savas čia.** Lėšiuos apie \$3,700
Gruodžio 17 d. buvo susirinkimas lietuvių kooperativu, kurie čia mano uždėt valgomų daiktų krautuvę; keliolika ypatų jau pirkosi po akcijs: akcijs \$25. Organizatorium minėtos kooperacijos yra p. **M. Čeponis.**
Nepersenai čia subankrutino senas ir visiems čia žinomas valgomų daiktų krautuvninkas, J. Kvedaras. Uždarius krautuvę atsirado gana daug nukentėjusių; kai-kurie nerimauja, kad gali prapulti jų pinigai. Butų gaila žmonių. Priežastis subankrutijimo, be na bus tik nemokėjimas vestitvarkos.

Baltimore, Md.
Rubasiuvių streikas. Didžiausia mūsų apygardės rubų siuvimo dirbtuvė **H. Soneborn & Co.** gruodžio 13 d. atgabeno naują mašiną ir norėjo jos pristatyti merginas. Sios pamačiusios, kad nauja maši-

na atims pusę nuo jų darbo, atsisakė tuojau pradėt darbą. Darbadaviai tuoj joms liepė eiti namo. Paskui priejo prie vyrų kriaučių ir pasakė: „Jei mergos rytoj negrįs, tai nesu-sirinkit ir jus“. Ant rytojaus nebuvo nei merginų nei vyrų. Atejo tik preseriai, kuriuos taip gi laukė mašinos. Jų mašinos jau buvo pilnai nutartos ir gal butų dirbė, jei darbadaviai butų sutikę ant preserių reikalavimų. Mašinos gana sunkios, didelės, pripildytos garo ir gazu kurinamos švilpia, šnypščia. Kenksmingos sveikatai. Tad atsisakė ir preseriai. Išvijo ir tuos. Sympatizuodami išvytiems išėjo ir kitų skyrių darbininkai. Dabar jau veda streiką 2000 darbininkų, gerai organizuoti ir reikalauja: 10% daugiau mokėt, 9 valandų darbo dienos (dirbo po 10 val.) ir pripažinimo unijos.
J. F. Skorko.

So. Manchester, Conn.
Pasidauginus dirbtuvėms atsirado čia daugiau ir lietuvių. Dabar jau yra 19 šeimynų ir 20 vienučių.
Gruodžio 8 d. susirinkę keletas lietuvių sutvėrė **T. M. D.** kuopą iš 14 sanarių. Salip to nutarta vel susirinkti 1 d. sausio pas **A. Zokaitį** ir sutverti susielpimo draugystę, o gal ir **S. L. A.** kuopą. — Tai pirmas iš rimtų žingsnių pas vietinius lietuvius.
B. Salavėičkas.

Brooklyn, N. Y.
Jau antri metai pas mus eina sumanymas įkurti kokią-nors įstaigą ar kokį-nors šelpimo budą ateiviams lietuviams ant salos Ellis Island. Kaip žinoma, tas reikalas buvo pakeltas ir prie didžiausios Am. liet. organizacijos — **Susiv. Liet. Amerikoje.** Bet pasirodė, kad vienas **SLA.** toli gražu negali išrišti šito svarbaus reikalo. Todėl visas vel pasiliko ant **Brooklyn'o** ir **New York'o** lietuvių valios.
Tą reikalą pas mus bandoma stumt pirmyn. Tik labai sunkiai da eina. Mat lietuviiai da nesupranta, kaip tai yra svarbu ištiesti ranka savo broliams-ateiviams. **Liet. Ukėsų Klubas**, p. A. Kundroto trius buvo sušaukęs jau spalį 31 d. viešą konferenciją. Kviesta 36 vietinės organizacijos, o atėjo atstovai vos nuo 13-kos. Plačiai kalbėta apie ateivių reikalus, bet vis gi pasirodė da per mažos jėgos. Nutarta vel suaukti kita konferencija 30 d. lapkričio ir da reikiu užkviesti draugystes. Antron konferencijon, apart komiteto... neatėjo niekas.
Kas daryt? Nutarta da vel sykį paklabinti visuomenę ir suaukti konferenciją ant 1 d. sausio, į Taut. Namu svetainę. Čia privalytų kiekviens **Brooklyn'o** ir **New York'o** lietuvių organizacija pasirodyti, kad yra lietuviais, kad nėra bejausmiai ir beširdžiai į savo brolių-ateivių reikalus, ir pasiųsti delegatus. Lauksime, broliai!

Sekr. A. Ramanauskas.
120 Grand st.
Wilkes Barre, Pa.
Vietinių lietuvių judėjimas žymiai pasididino: rengiami

prakalbos, baliai, teatrai, pas kaitos ir vėla teatrai. Sulyg viešų susirinkimų vilkes-bar riečiai užima jau nebe paskutinę vietą. Kas vėl pagirtina tai kad šios laikų bus de lietuvių mokykla atidaryta.

Grudžio 11 d. atsibuvo prakalbos, parengtos Lietuvių Politinio Klubo, vardu D. L. K. Vytauto; kalbėtojai buvo: 1) F. Živatkauckas iš Scrantono; kalbėjo apie išiplėtojamą politikus, ir kokią ji atneša naudą; kalba buvo puiki, visiems patiko. Aiškino ir apie S. L. A., žinoma nepamiršta tai garbingos lietuvių išieivystė organizacijos. 2) kokis ta Jurgelionis; kalbėjo apie Lietuvą; tik tiek pasakė, kad sunku Lietuvoj; aiškino apie blaivystę, ir kad čia per daug lietuvių geria. 3) J. Lopatto lietuvis advokatas; jis atkartoj pirmojo kalbėtojo žodžius girdamas p. Živatkaucko kalbą. Antru kartu išėjo vėl Živatkauckas. Sapažindin publiką su filosofu p. Jurgelioniu, jog jis yra filosofu, noris išnaikinti svaginančius gerimus, ir dar nurodė, kaip galima įgauti nuo miesto valdžiam geram pasimokinimui vietas. Prakalbos užsibaigė su dideliu įspūdiu, nes buvo sujėję visi parapijonai; šitas klubas yra maž-dang linkęs į kunigų pušę.

Darbai eina gerai, dirba pilną laiką; tik tiek, kad neseniai buvo gairas sunaikino Stanton nr. 7 brekerį, iš kur apie 1500 žmonių pasklido po kitas kasyklas; tam darbas ne lengva gauti, jei jis nesusižinos su bosu, tai yra neįspaus į delną kyšio.

Vietinė teatrališka „kuopelė rengia spektaklių, ir mokinais „Bombs“, kurią žadama suplaišyti (sulost) po Kalėdų.

Juokdaris.

Pittston, Pa.

Grudžio 13 d. Penn. Coal Co. kasyklėse tapo užmuštas Mikaleckis (lenkas) ir sunkiai pažeistas lietuvis Kaz. Marčiulevičius, kuriam uola sutrynę kojas.

P. Miliuokas.

Kewanee, Ill.

Pastaruoju laikų į šį miestelį apščiui pradėjo važiuoti bedarbių žmonių; mat truputį ankečiau laikraščiuose buvo paminėta, kad čion „darbas greit galima gauti.“ Bet tie nelaimingieji ir čion tą randa. Ką paliko ir išvažiuodami iš senos vietos. Čion, tiesa, šiemet nuo liepos mėnesio pradėjo neva dirbti, bet kur-kas mažiau ir su mažesniu skai. Šiur darbininkų, negu prieš krizio metus ir dagi ne visos šapos tedirba. O dabar, užėjus šaltiams tulos mašinos Bras Foundry'je (žalvario liejykloje) visai sustojo iki naujų metų (mat įtaisymai niekam netikę ir nuo įvairių smarvių, dumų, garo darbininkai nebegali, padirbt—serga) iki neįtaisymų reikalingų dalykų prašalinimui negero oro; taigi darbininkų irgi pasiliko be darbo gerokas skaičius. Siandien ir aš, stovėdamas prie vartų ir meldamas darbe „malonės“, mačiau daugybę bedarbių, daugiausiai slova-

kų ir lietuvių. Visi skundžiasi, kad senai jau be darbo esą. Taigi šiūomi persergiu lietuvius, nors tuos, kurie skaito, kad į šį miestelį nebevažiuotumėt kasnio duonos. Jieškoti, nes jos nebegausite „V. L.“ 47 n. iš Kewanee' pranešta, jog čionai randa 150 šeimynų (reiškia vedusių) bet išties čionai tik yra 95; šviso lietuvių skaitant yra 5 šimtai. Kitur, kur tik man teko atsilankyti, jei lietuvių randa kelios dešimts, tenai yra įvairios draugijėles, yr knygnai, yra S. L. A. ir T. M. D. kuopos, bet čion nieko nėra. Stebėtina! Ar gi ne atsiras iš vietinių lietuvių šiek tiek pažangesniųjų žmonių kurie pradėtų klibint vietinių lietuvių iš letargo miego? Paziūrėsimė.

Barbės Žentas.

IŠ AMERIKOS

Cook'o žvaigždė užsileido. Pereitą savaitę Danijos moka lo vyras pakirpo mazgą, už kurį amerikoni tapėsi. Peržiūrėję prisistuosius Dr. Cook' užrašus nusprendė, kad Cookas nėra buvęs prie šiuo rės polio. Dabar tai ir pasilikos visa garbė Peary'ui. Bet kur Cookas? Jo niekas nežino. Iš jo parėmėjų bepasilikos ištikimu tik jo brolis su pačia, kurie štai kokį paskala paleido: Cookas esą išvažiuojo Danijon su tikraisiais užrašais, bet kelyje jį Peary'io šalininkai nuzudė.

Tai pasakėlei nedang kas tiki, nes Cook'o brolis nėra koks garsus žmogus, bet smulkus pardavinėtojas pieno Brooklyne, ant 747 Bedford ave. Dr. Cook gi dabar skaitomas už didžiausį XX amžio melagį. Teisybė, jis gražiai pasipelnė, nes už paskaitas apie šiaurės polių susirinkęs apie \$100,000. Juk tai tikrai amerikietiška.

Laiškai in Redakciją.

Gerbiameji Redakcija!

Malonėkite paaiškinti, nuo ko tas pačina:

1. Delko prieš Kalėdas siuntinėjasi dovanos, bet ne kitomis šventėmis?
2. Delko Kalėdų senis (Santa Claus) važiuoja su briedžiais?
3. Delko Velykose žmonija vartoja kiaušinius, ir ar senaitas yra įvesta?
4. Delko prieš Sekmines (Lietuvoj, Kauno gubernijoj) apkaišo berteliais apie duris ypač klėčių ir karvių ragus aprainikuoja?
5. Delko prieš Szv. Jono naktį eina „kupuliot“ ir ang štai pritašę stabus degina?
6. Delko prieš Visų Szventę vakare vaikai išrašo stabų stiklus ir išvarto užpakalinius namelius?

Man rodosi, kad žmonės daug ką vartoja, bet nesupranta, ką tas reiškia.

Su pagarba
Geo. Gaubas,
Kensington, Ill.

1. Siuntinėjimas dovanų prieš Kalėdas ima savo pradžią nuo labai senų laikų. Senovėj pirm krikščionybės, pas Rymo tautas buvo garsingos stabmeldžių šventės *Saturnalijos* nuo 19 iki 25 gruodžio. Saturnui dievaičiui aukavo aukas, gėrė, linksminosi ir darė net tokius dalykas, kurie šiaip buvo draudžiami, ypač tarp jaunuomenės. Ant ženklo broliško susitaikymo stabmeldžiai davinėdavo vieni kitiems „saturnalijų atminties“ dovanas. Be to ypatingai buvo įprotis vaikams davinėti vaškinius geniuks ir lėlytes. Lėlytės buvo paminklas, kad nebereikia gyvų kudičių aukuoti kraugerinam fenikų dievui Baalini. Užėjus krikščionybės, dvasiškija stengėsi tarp žmonių panaikinti prisirišimą prie linksmų saturnalijų ir tuo laiku įvedė 25 d. gruodžio Kalėdas, kaip pamėginimą gimimo Kristaus. Bet saturnališkų dovanų paprotis ir prie krikščionių užsiliko.
2. Sunku pasakyti, kodėl Santa Claus ant briedžių važiuoja. Greičiausiai dėl didesnio įspūdžio vaikams. Mat žiema. Čia reikia rogių. Čia iš nežinomų kraštų geras senus kas pribuna. Apsivilkęs, apsitulojęs žiemos globėjas kitaip ir negalima persistatyti, kaip atšiaurūs iš šiaurų, kur šunimis ir briedžiais važinėja.
3. Kiaušinių dalinimasis per Velykas taip jau senoviškas paprotis, jėgės madon pas vi sas civilizuotas tautas, ir taip gi paskolinatas nuo svetimų religijų, butent žydų.
4. Durų apkaišymas berteliais užsilikęs nuo stabmeldiškų pavasariųjų švenčių, ypač pas slavus. Pas lietuvius gal tai bus užsilikę atminimai pavasarinės šventės Pergrubės, kurioje melstasi, kad viskas želtų, augtų ir derėtų.
5. „Kupuoliavimas“ rodo tik pas slavus buvo žinoma, bet pateko jis ir pas kitas Europos tautas. „Kupala“ buvo pas slavus vidurvasario dievas-globėjas. Naktį prieš tą dieną jaunimas aptaiso šiaudinių vyrišką ir moterišką, uždega laužą, gieda tam tikras pusiau-religiškas pusiau-meiliškas giesmes, šoka apie ugnį, paskui sudegina arba nuskaudina tuos šiaudinius stabus. Potm išsiškaido jaunos porėlės po krumus... Tą naktį paprastai vaikai „vogdavo“ sau pačias. Pas lietuvius „Kupalos“ šventė (vėliaus katalikų dvasiškijos pavadinta į Jonines) buvo tai „Vainikų šventė“ arba „Viešės“. Tai buvo linksniausia šventė: žmonės ėjo į šventus vandenis išseimadyti, nes tikėjo tampa išmintingais, galinciais regėti raganas, burtininkus ir nedoras dvasias; iš nakties šoko apie ugnį ir laukė užtekandios saulės, kuri tą rytą gražiai šokinėjanti. Garbino dievą Perkuną, kaip paleidusį visos gamtos perus ir atidarinę žmoniems malonią, viską duodančią vasarą.
6. Prieš Visų Szventę vakare vaikų dovijimaisi rodos ne žinomi, ar bent mažai žinomi yra Europoje. Amerikoje tas (Žiur. ant 6 pusl.)

VILNIJOS KAIMIEČIAI.

(Tęsa)

Šitiems giedotojams, arba anot vietinių gyventojų išsireiškimo — „uspievakams“, ten, kur jie meldžiasi ir gieda, duoda valgyt ir gėrt, vienok retai tie „uspievakai“ geria degtinę. Be šitų pasišventėlių „uspievakų“ yra pas mus da kiti giedoriai ir grabadirbiai, kurie eina giedotų ir grabo dirbtų už degtinę (pinigais mokėt už tą pas mus nėra madoj); jeigu degtinės nėra, tai jie kartais neina giedotų nei grabo dirbtų, vienok tas retai pasitaiko.

Nors valdiškai ir skaitosi, kad unijatai jau prijungti pravoslavų cerkven, bet ištikrų jų unija savitai tebegyvuoja. Liaudis neša pašventinti savo „vėlykas“ bažnyčion arba cerkvėn, ir dažniausiai ne žino skirtos — kas tai bažnyčia, kas tai cerkvė; žmonės šneka: „Či u cerkvi, či u kostele abrazy adny, adiu Bog, adin pan Jezus Kristus i Najsventiša Matka Boska“ (ar cerkvėj, ar bažnyčioj paveikslai tie-patįs; tas-pats Dievas, tas-pats Viešpats Jezus Kristus ir Motina Šventčiausia), — čia žmonės kalba daugiau lenkiškai, negu baltarusiškai arba rusiškai; ir užbaigia: „a što naša mova ne takaja, eto nišoho... Molisia Bogu choč na žydovskoj, ci na tatarokoj movie, koli šėyro moliššia, tak Bog uslyšie“ (o ką mūsų netokia kalba, tai niekis... Melskie Dievo nors žydiškai, ar totoriškai, jei tikrai melsi, tai Dievas užgirs). Taip kad prieš viršų privestus kaimiečių filosofiskus protavimus nieko negali padaryt ir kunigai ir popai. Neveizint į kalbos skirtumą, žmonės gyvena draugiškai. Da gi žmonės net padeda vieni kitiems savąsias šventes atšvęsti, nors dvasiškija labai tam priešinasi.

Ant „festų“ (taip vadinamos cerkvinės ir bažnytinės didesnės šventės — atleidai) susivaziuoja kaip katalikai taip ir pravoslavai ir deda kunigams ir popams „ofiaras“ (aukas). Iš pravoslaviškų festų galima paminėt Juro (šv. Jurgio, 23 balandžio) ir Mikolo (Mirlikijos stebukladario Mykolo). Šiomis dienomis pravoslavai ir katalikai kaimiečiai pripildo cerkves. Iš katalikiškų festų man labiau žinomos Mossarsko bažnyčioje (Vinedos paviete), kur yra šv. Justino (vaikelio) relikvijos, „V. Jezaus širdies“, „V. Jezaus kuno“, „Sv. Roch“ ir „Motinos šventčiausios“.

Prie bažnyčias tuomet kunigai įrengia pardavinėjimus vaškinių tošelių, po 5 kapeikas. Ant šitų vaškinių tošelių atspaudinta visi žmogaus kuno sąnariai: akis, rankos, kojos, širdis, galva ir tt., taip gi buna atmušti ir kai kurie naminiai gyvoliai. Norint, kad sveiki augtų arkliai, karvutės, oškelės, kiaulaitės, žaselės, vištelės ir tt., kiekvienas meldžionis išsirenka sau tokias vaškines tošeles, dievobaimingai atneša ir priklaupęs padeda prie altoriaus, o kunigas jau atsimels už tą viską, kas yra pareikšta ant vaškinių tošelių. Kunigas arba klierikas ima tas tošeles ir vėl pasiunčia prie bažnytin, kur vėl jas parduoda ir tt., gal but iki šimto sykių. Bet nežiurintį tamsų fanatizmą, mūsų gubernijos kaimiečius galima skaityti viena avija, laukiančia gero ir teisingo ganytojo.

Reikia pripažinti, kad nežiurint į pravoslaviškos bažnyčios viršenybę iki tikėjimų lygybės manifestui, nei pravoslaviška propaganda nerusifikacija nesisekė; truko jiems mokyklų ir dvasiškių. Katalikų bažnyčia vis didesnę įtekme ant žmonių turėjo ir dabar tebetur; jos pasisekimas pilnai pačina nuo kunigų. Kunigai, kaip žinoma, nesipašioja; tankiai tarpe jų randasi energiški ir talentuoti pamokelininkai, kurie milžinišką įspudį daro ant tamsų dievotų minių savo iškalbingumu. Jie nėra taip apsunkti šeimynišku gyvenimu, kaip popai; kasnedėl ir kasšventė jie sako pamokslus po dvi ir tris valandas. Pravoslavai-kaimiečiai, gyvenantys tarp katalikų ir mišriomis šeimynomis, neuzganėdina savo tikybinių jausmų cerkvėse, todėl eina į bažnyčias, ypač moterjs. Dauguma pravoslavų rašosi į katalikų brolijas: rožančius, škaplerius, šv. Antano šniurelius ir t. p. Prie kiekvienos šitos brolijos reikia rytais ir vakarais melsties, t. y. vieną ir tą pačią visų mokamą maldą atkartoti paroje du sykiau nuo 10 iki 30 sykių.

Už šitas maldas kiekvienoje paroj, sulyg

kunigų mokslo, atsilėdžia iki 300 dienų nuodėmių. Vilniaus gubernijoje beveik nėra to kaimo, kur nebutų pravoslavų moterjs įsirašę vienon ar kiton iš viršų minėtų brolijų (vyrai retai rašosi). Žingeidu ir įdomu pabuvoti kaimie ir pasiklausyti grįčiose, kaip moterjs pašabdomis poteriauja į šitas brolijas, laiku naminės ruošos: indų plovimo, siuvimo, audimo staklėse, vėpimo kuodelių (linų), grūdimo pelų piestoje, ir tt.

Tarpe mūsų kaimiečių yra švėtatinkai, kurie davę Dievui prizadus niekuomet nesipačiuoti nei lytinės nuodėmės raganti.

Dabar da paminėsim apie šventavičių lankymą. Išėjus tikejimų lygybės manifestui, po visą šiaur-vakarini (Lietuvos) kraštą prasidėjo vaikščiojimai į šventas vietas, kaip va: Čenstachavą į Jasną Gurą (Lenbijoje, prie čenstachavines Motinos Dievo), Vilniun prie stebuklingos Motinos Dievo „Aušros Vartuose“; prie Vilniaus kankinių — Antano, Jono ir Eustafio, kurių relikvijos siliasi Duchovam vienuolyne; taip gi į įvairias katalikiškas šventenyčias ir prie šventųjų kaulų, beje Kalvarijon, atstume nuo Vilniaus 4-5 varstų. Čionai tarpe kalnų ir giraičių, yra vietomis atpiešti vietomis nulipdinėti paveikslai ir stovylos šventųjų Jeruzolimos vietų, kur Jezus Kristus gimė, gyveno, mokė, numirė, atsikėlė iš numirelių ir įžengė dangusna. Pas katalikus šventavičių lankymas labiau išsiplatinęs, negu pas pravoslavus.

Kunigai sūrašinėja norinčius eiti arba vaziuoti į šventas vietas, surenka pinigus, užako meldžionims specialius traukinius, po 30-40 ketvirtos kliaos vagonų ir lydi meldžionis iki vietai ir atgal — su kryžiais ir vėlvomis. Išvažiuodami iš namų ir kelionėje meldžionis gieda religiškas giesmes. Išėję iš vagonų, eina išsklėtę bažnytinės karunas, su kryžiais ir dailiai, garsiai, bet liudnai gieda. Pesti meldžionis taip gi eina su karonomis ir kryžiais, lydimi popų ar kunigų.

Vilniuje šitie meldžionis dažnai susilieja į vieną šventevietį parodą, lanko bažnyčias ir be perstogės giedodami eina į Kalvarijas; prie jų prisimetą vietiniai katalikai ir šiaip jau žingeidų pasižiūrėti žmonės. Iš šito šventevietų burio tolydžio liejasi garsus, bet liudnas giedojimas, kuris per nevalią sukrutina net ir netikintį žmogų, priverčia pagerbti tamsių žmonių įsitikėjimą, jų sirdingumą, prastus rubelius, pilkus ir saules nudegintus veidus, išgilumos garbinančius Dievą, ir nenoroms žmogus tik nebepradėti verkt.

Aš — pravoslavas, bet neslėpsiu, kad pravoslavų meldžionių procesijos atsibuna toli gražu ne su tokiu tikejimu ir nuoširdumu, kaip pas katalikus; pravoslavų cerkvė ne turtinga giesmėmis, delto ir nedyvai, kad tamsi baltarusių liandis noriai šliejasi į katalikų procesijas, ji nori melsties, nori verkt, o pabuvoję tarp katalikų neretai ir visai priima katalikiškystę.

Pas vietinius katalikus vienok vis gi yra šiklia-tokia kova su pravoslavais. Dabar prisidėjo da nauji nesutikimai — tai lenkų su jų broliais lietuviiais, už bažnytinę kalbą. Lietuviai dabar jau tiek atkovojo, kad tose parapijose, kur vieni lietuviai, bažnytinė pamaldos atsibuna lietuvių kalba, o ten, kur pusė lietuvių ir pusė lenkų, pamaldos atsibuna dviem kalbom: lietuviškai ir lenkiškai.

Jau antri metai, kaip Vilniaus gubernijoje atsirado nauja sekta — *marijavitų*. Jie atsižymi iškedenimais katalikų kunigų darbų. Pati marijavitų sekta niekuo nesiskiria nuo katalikų tikejimo; tačiau už kai-kurius naujumus ir reformas, Rymo popiezius juos prakeikė, ypač už tai, kad jų išdirbtuose dogmatos nėra užginta kunigams, jei nori, apšvesti ir kad jie popieziaus ne-kaito jau tokiu neklystantiū, kaip katalikai; be to, marijavitų sekta, arba, geriau pasakius, jų kanoniški įstatymai užgina kunigams turtingai redytes; marijavitų kunigai žiemą ir vasarą vaikščioja beveik basi, įsimovę pantapluios. Jų bažnyčiose girdiesi pamokslai, kad „Viešpats Jezus neavėjo nupucnotais čebatukais, nenešiojo kaliosų, nevilkejo braungių šibuų su vilgais, nerinko aukso nei sidabro“. Ir reikia pripažinti tiesą, kad marijavitų kunigai negodų ant aukso ir sidabro. Jie nepastato augštų kainų už maldas ir bažnytinis patarnavimus, bet tenkinasi tuom, ką jiems duoda. Pas katalikų kunigus šito nėra: jie derasi už viską, kaip ir popai.

Bet Vilniaus gubernijoje sunkiai marijavitams einasi; čia katalikai-fanatikai; jie kunigų pasiundomi baisiai marijavitų neapkenčia, net ir vadina juos „kozlovitais“, nuo žodžio „Kozlovska“.

Pereitais metais Kozlovska net Peterburgo laikraščiuose nenuėjo nuo špaltų, kaip nauja Dievo-Gimdytoja. Bet žmonės tikrina, kad tai buvo išmilytas šmeižimas, kad Kozlovska neikuomet nepersistatė savęs už Dievo gimdytoją; viskas, tai buvo, kad ji, kaip milijonierka, pirmiau šelpė ir dabar medžiagiškai padeda marijavitams jų sektą platinti. Pati Kozlovska beabejonės dievota moteriškė.

Nelaimingi marijavitų kunigai! Juos tankiai, tėvų pasiundomi katalikų vaikai mėgdžioja ant Vilniaus gatvių, šukaudami: „kozlik, kozlik, kozlik“ (ožiuok) ir tt. O buvo ir tokie atsitikimai, kad katalikai miečionys, sudera nuo kaimiečio ant rinkos vežimą šieno, duoda pusrublį ant rankos ir paduoda marijavitų kunigo adrišą. Kaimietis nuvažiuos pas kunigą ir klausinėja: „pas ką čia yra ožiukai, nes ponas čia šieno jiems nupirko“. Apie šitą buvo net vietiniuose laikraščiuose rašyta. Marijavitų kunigai, surinkę visą kantrybę, išeidavo pas kaimietį, atvezusį šieną, ir aiškindavo, kame dalykas. Su savo mokslu marijavitai niekam nelenda per daug į akis. Pakol kas, jie Vilniuje jau turi atidarę dvi savo laikinas bažnyčias.

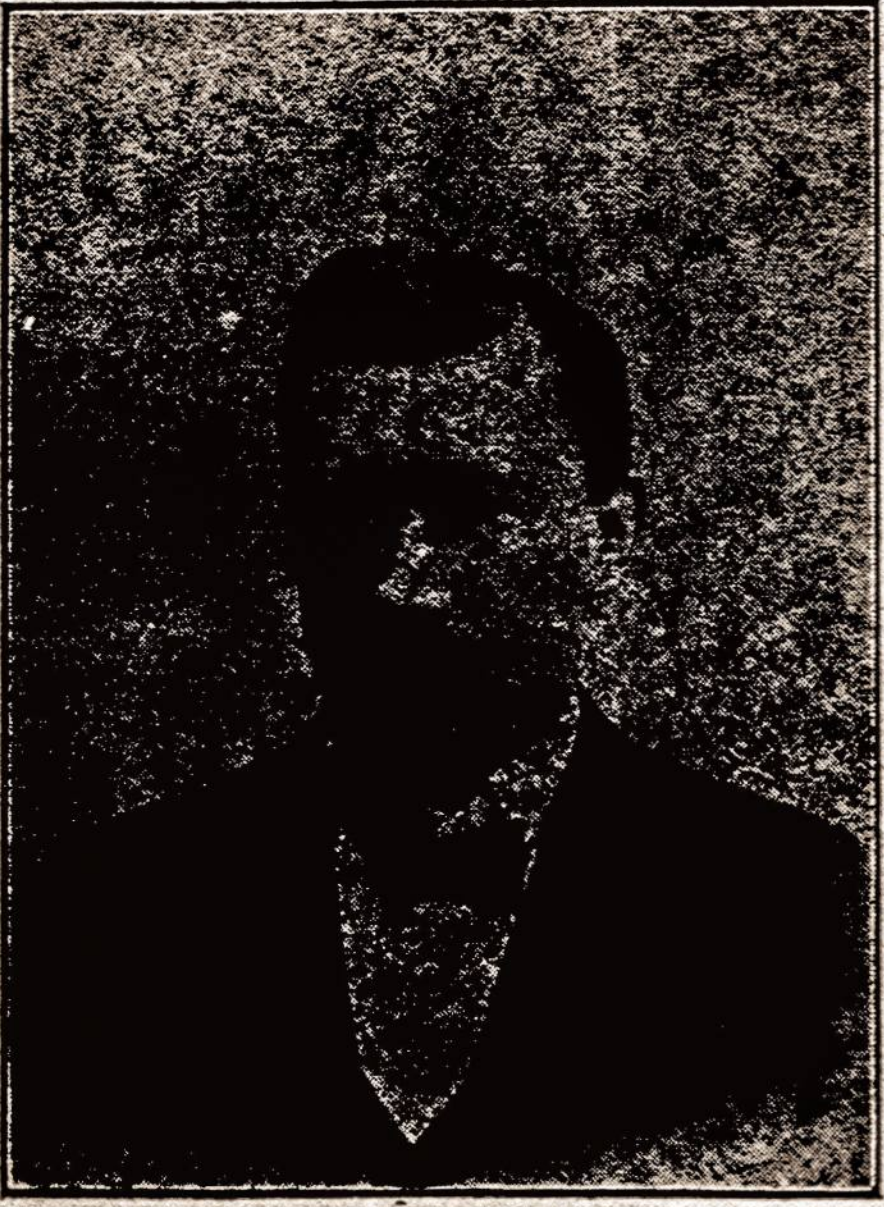
(Toliaus bus.)

KONCERTAS.

Garsaus dainininko ir kompozitoriaus MIKO PETRAUSKO.

Subatoje, Sausio (Jan.) 15, 1910 McCADDIN MEMORIAL HALL,

Berry Street, (tarp So. 2-ros ir 3-tios) Brooklyn, N. Y.

MIKAS PETRAUSKAS.

P. Petrauskas dainuos visokias klišiasikas, romantiškas ir moderniškas dainas bei arijas lietuvių kalboje, taipgi francuziškai, gudiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai ir angliškai, savo veikalus ir svetimų kompozitorių.

Koncerte apart P. Petrausko dalyvaus ir kiti.

Šitas koncertas bus tokia puikiu, kokio Brooklynio lietuvių iki šiol da neturėjo ir todėl kiekvieno lietuviu šventa pareiga atkankyti koncertą ir pasiklausyti dainų, kurios užgans širdį kiekvieno.

Kainos tikietų: Baksų sėdynės po \$1.00 pasklaus 75c, 50c ir 25c.

Tiketūs galima pirkti pas: 1) M. Bučinskis, 105 So 4-th st., 2) V. Downas, Bedford ave. ir N. 4-th st., ir „Vienybės Lietuvių“ redakcijoj, 120 Grand st.

SENIEMS METAMS.

Lyg audros galingos garsiai suskambėjo Ir...dingo; pražuvo tamsioj praeityj'.... Nei ženklo neliko, kur jie jie nuėjo — Tik tamsios svajonės paliko minty'....

Lyg vakar, taip rodos, dar nauji jie buvo, Ir ugdė jie viltį geresnių laikų; — Šiandien gi neliko! Lyg sapnas pražuvo... Dar auga erskėčiai ant mūsų takų....

Kiek daug jie užmigdė jautriųjų krutinių, Apšaldė su šiaurio šaltajaisiais ledais.... Oi daug jie svajonių ir minčių aukšnių Išardė!.... Jie buvo turtingi vaidais!....

Ir kiek gi dar kartų viskas tas kartosis? Ar daug dar kiltųjų troškimų pražus?... Kiek kartų suvargė blakstienos rasosis — Sakykit! — ar toli dar rytas gražus?...!

Prie darbo! ei, broly, eik, ranką paduok! Papuoskie krutinių su jausmais giliais!... Ir naują dainelę drąsiai uždainuokie, Ir eikie prie tikslo dorybių keliais!....

S. Strazdas.

SAULĖS INTEKME ANT AMŽIO.

Retas iš mūsų pamslina apie tai, kad saulė prisideda prie pailginimo žmogaus gyvenimo. Tuom tarpu tas yra gerai patirtas faktas. Patebėta, kad saulėtose šalyse žmonės kurkas ilgiau gyvena, negu besaulėse. Pavyzdžiui imti kad ir Sveicariją. Tessinos srityje buvo surinkta statistika, kuri parodė, kad žmonių amžio ilgumas arti rišasi su barometru (oramieriu). Tas-pats patirta apylinkėse Lugano, kur per metus buna 331 saulėtų dienų. Gana dau saulėto oro yra dar Lokarnoje, ant ežero Lago Maggiore. Tessinoje daug didesnis skaičius randasi šimtamečių senelių, negu kur kitur. 1904 metuose ant 150.000 gyventojų parėjo pusseptinto tukstančio senūku, sulaukusių 70 metų, ir pansuro tukstančio turinčių po 80 metų. Tessiniečiai, sulaukę 50 metų, visuomet tikisi da kita-tiek pragyventi, prie išmintingo užsilaikymo. Jiems saulė — geriausias higienos vadovas.

Todėl, kuodaugiausiai bukite ant saulės, nes ji padvigubina žmogaus amžį. (Pagal „Viest. Zn.“)

Q. Z.

VIETINĖS ŽINIOS.

— New Yorko LSS. 52-ra kuopa paduoda įvešimą surengti paminėjimą 5-metinių su-kaktuvių „Raudonojo Nedėldienio“ arba ano nelemtojo išskerdimo darbininkų, Peterburge 22 d. sausio 1905 m. Aptarti prisirengimą minėta kuopa kviečia visas Brooklynio ir New Yorko lietuvių organizacijas į Taut. Namo salę, 10 d. sausio, vakare. Kviečia LSS. 52-ros kuopos komitetas: A. Petraška, P. Sinkus ir K. Čiuberkis.

— Kalėdų pirmą dieną viso New Yorko apylinkėse iškrito sniegas. Naktį pakilo d. delės pūgos, kurios pridarė daug jeibių: sustab-dė strikarius, telegrafus ir ant vandenių laivus. Pūgose dėlėi įvairių priežasčių pražuvo aštuoni žmonės.

— Ant 1-mos sausio New Yorko lietuvių sumanė parengti balių, sušelpimui vieno pavargusio žmogaus. Balius atsibus nuo 6-tos vakare po No. 639 Courtland ave., kampas 152 gat.

— 31 gruodžio, New Yorke atsibus 214 E. balius — Lietuvių Politikos Klubo, ant 214 E. 2-ros gatvės. Prasidės nuo 7 vakare.

— Pereitos nedėlios vakare, Taut. Namo saleje skaitė p. Vinikaitis paskaitą ant tēmos: „Mėnuolis, kaip jis atrodo iš arti“. Klausytojų susirinko į 200 suviršam.

— Liet. dramatiška draugystė „Lyra“, ant 1-mos d. sausio rengia vakarėlį, kuriame bus pastatyta ant scenos 2-veiksme komedijė, lė „Bomba“, paskui šokiai, lekiuojanti pačta ir tt. Atsibus Taut. Namo saleje, prasidės nuo 7 vakare.

— Neuzilgo žada New Yorkan atvažiuoti Vl. Burcevas, garsusis Rusijos šnipų botagas, tiek padaręs triukšmo tarp revoliucionierių ir Rusijos valdžių sferose, atidengimais Azevo ir kitų žiūrotojų provokatorių. Jis čia ir kituose miestuose turėsiąs paskaitas.

Maksim Gorkij. Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

— Žiūrėk — ko-okios juos, oho! Štai tokio-mis jupomis aprėdžius mūsų Olij... susipainiotų! Knygos... tą mažąją aš skaičiau — matai, geltona — „Pirmbuvis žmogus“ — žingeidū! Tu perskai-tyk, pamatysi, kaip žmonės išsivystė... Knygas skaityti labai žingeidū, jos iš sykiu atidengia visą gyvenimo gudrumą. Štai storas knygas neparanku skaityti — kol dasei iki viduriui, užmirši, kas buvo pradžioje, o gale ir vidurio nebeatmeni. Velnias jas žino, nors rašytų trumpian!

Ir tuojais vėl jis rodė Jevsiejui ginklus ir džiaugmingai šaukė:

— Revolveriai, a! Tartum žaislai... Pasidavęs jo upui, Jevsiejus apžiūrino visus daiktus savo tuščiomis akimis ir tyliai šypsojos, nusistebėjęs, tartum pirmą sykį pamatęs gražius, pa-trankiančius akį, spalvotus aneklus, margas kny-gas, daugybę spalvų ir metalų. Jam tiko girdėti jauną, dar nesubrendusį Jokubo balsą, tiko jam jo skubi kalba, gyvenimo džiaugsmu persiėmusi, ji lengvai žiūrėjo į tamsų Klimkovo sielos tyrą, ir davė jam progą užsimirti.

— Linksmas tu! — tarė jis

— Labai! Išmokau šokti nuo kazokų — pas mus dirbtuvėje stovi dvidešimt kazokų. Girdėjai gal, pas mus žmonės ėmė maištą kelti! Negirdėjai! Kaip gi, po laikraščius rašyta apie tai... Taip, tad iš-mokau aš šokti — štai paregėsi! Nieko neužleisin!... — Kam gi kėlė maištą? — užklaus Jevsiejus, užgautas tuo paprastumu, su kuriuo Jokubas pasakė apie maištą.

— Kaip tai kam? Skriaudžia mumis, darbinin-kus... Kas gi mums pasilieka daryti?... — Ir tu eitumei?

— Į maištą? Žinoma! O kaip gi? Pas mus žmo-nės geri, draugiški!

— O kazokai?

— Kazokai? Nieko! Ir jie juk žmonės. Išsyk jie sau manė, buk jie mums esą vyrišybė, bet pas-kuo sako — draugai, duokite lapelių... —

Jokubas staiga pertraukė kalbą, pažvelgė Jev-siejui veidan, suraukė antakius ir valandėlę tylėjo. Jevsiejui tie lapeliai priminė jo pareigą, jis skau-džiai susiraukė ir, norėdamas kaž-ką atstumti nuo savęs ir nuo brolio, tyliai pratarė:

— Skaičiau ir aš tuos lapelius... —

— Na! — užklaus Jokubas, sumąžinęs žings-nius.

— Nesuprantu aš... ir kam jie... —

— Tu paskaityk dar.

— Nenoriu... —

— Kodėl?

— Nenoriu... —

— Nežingeidū?

— Taip... —

Talą laiką abu tylėjo. Jokubas putė užsimaję-jęs ir skersai dirstelėdavo brolinį į veidą, Jevsiejus gi jautė, kad jam nepasisėkė atstumti nuo savęs ne-maloniją ir pavojingą kalbą.

— Ne, tie lapeliai — brangūs dalykas, ir skai-tyti juos męs privalome... visi darbo vergai priva-ly juos skaityti! — nuoširdžiai ir balsiai pradėjo Jo-kubas. — Męs, broli, vergai, prikautysta mus prie baisaus darbo ant viso gyvenimo, padaryta mumis kapitalistų vergais, ir gyvename męs sielos ir kūno beturėčiais... teisybė! O lapeliai tie ėda mūsų gran-dijas, kaip rudis geležį, paliuosuoja mūsų žmogišką protą... —

Klimkovas ėmė eiti greičiau, jam nesinorėjo klausyties švelnios Jokubo kalbos, jam net buvo užbėgęs noras pasakyti brolini:

— Apie tai tu nekalkėk su manim, meldžiu... —

— Bet Jokubas pats pertraukė savo kalbą.

— Štai jis, Zoologiškasis... —

Išgėrė jiedu bufete alaus butelį ir klausėsi ka-reivškos orkestros žaidimo; Jokubas stumdė Jevsie-jų su alkune į šoną ir klausė:

— Gerai!

Kuomet gi orkestra nustojo žaidusi, Jokubas atsiduokėjo ir patėmijo:

— Tai Faustų žaidė, operą. Aš tris sykus ma-čiau ją — puikiai, labai! Istorija kvaila, bet muzi-kė gerą. Ir giedojimas taip gi... Eikiva beždžio-nių pažinrėjų... —

Pakely pas beždžiones jis papasakojo Jevsie-ji Fausto ir velnio Mefistofelio istoriją, net bandė kaž-ką sudainuoti, tik nenusisėkė, jis sukvalojo ir tarė:

— Negaliu, sunku! Ir užmiršan. Žinai — ar-tistas, kuris dainuoja velnią, gauna tukstantį už kiek-vieną sykį. Ir velnias jo nemato, te sau gauna nors dešimtį, nėra... gerai! Kuomet gerai — man nie-

ko negaila, gyvastį savo atiduočiau, šia, imk, šėk. Teisybė!

— Ta-aip... — atsakė Jevsiejus, besizvalgy-damas.

Muzikė, Jokubo pasakojimas apie teatrą, puikūs moterų veidai, juokai ir kalbos šventadieniais rubais pasirėdžiusios publikos, skaičius pavasario dangus, saulės apkabintas — svaigino Klimkovą, išplėtė jo širdį. Jis žiūrėjo į Jokubą ir nusistebėjęs mįslijo:

— Koks jis — drąsus... Ir viską žino, o juk vienių metų su manimi... —

Klimkovui ėmė rodyties, buk brolis vedęs jį kaž-kur toli, skubinaai atidaręs prieš jį visą eilį ma-žų durikių ir už kiekvienos jų vis daugiau randasi malonaus triukšmo ir šviesos. Jis dairėsi aplinkui, įtrankdamas į save naujus įspūdžius ir laiks nuo lai-ko bailiai plėtė akis — jam matėsi; buk būryje pasirodė pažįstamas tarnystės draugo veidas.

Stovėjo jiedu prie beždžionių klėtkos, Jokubas su gera šypsa akyse kalbėjo:

— Tinka man tie protingi gyvunai... abelnai viską mylin, kas tik yra gyvas! Tu žiūrėk — na, kuomi jos ne žmonės, teisybė! Akys, snukiai — kaip viskas protinga, a! Rankos... —

Jis staiga nutilo, prisiklansė ir tarė:

— Lukterėk, musiejei! — pražuvo, ir neuzilgo atvedė pas Jevsiejų panaitę ir jauną vyruką švarke-lyje, linksmam šukaudamas:

— Jūs sakėtės — neisij čia: Štai apgavikail... Na, gerai — štai mano pubrolis Jevsiejus Klimko-vas, aš minėjau apie jį. O čia — Olij, Olga Kon-stantinovna, o jį vadinama Aleksiej Stepanovič Ma-karov.

Nuleidęs galvą Klimkovas nerangiai ir tylėda-mas spaudė rankas naujiems pažįstamiems ir mąstė:

— Štai, įstrinu jau... Verčiau eisiu sau... —

Bet eiti nesinorėjo, jis vėl apsidairė, kurtomas baimės sutikti ką-nors iš savo draugų-šnipų. Nieko nesimatė.

— Jis nelabai šnekus,—tarė Jokubas į panaitę.

— Ne pora man, nusidėjęliui, tykus... —

Mūsų nereikia varžyties, męs prasti žmonės! — tarė Olga. Ji buvo augštesnė už Jevsiejų per vi-są galvą, puikys šviesūs plaukai, augstyn sušukuoti, dar gi didino jos aukštį. Ant balsvo, apakritaus vei-do ramiai šypsojos pilkveiai melynos akys.

To kito žmogaus veidas buvo išmintingas ir ge-ras, akys primerktos, ausis didelės, judėjo pamaži ir kaž-kaip drąsiai lingavo, eidamas, savo, matomai, tvirtą kuną.

— Ar ilgai męs taip klaidžiosime, kaip nekrik-štytos dušios! — minkštu storbalsiu užklaus jis.

— O ką gi veiksimė! — sušuko Jokubas.

— Tad atsisiėskime kur, ar ką... —

Olga, galvą palenkusi, žiūrėjo į Jevsiejaus vei-dą?

— Ar čia esi tamsta buvęs?

— Ne... pirmą sykį... —

— Žingeidū?

— Taip... tinka man.

Jis ėjo greta su ja ir kažin-dėlo stengėsi kelti kojas kiek galėdamas augščiau ir pertai jam-pačiam buvo neparanku eiti. Susėdo pas stalelį, pareikala-vo alaus, Jokubas juokavo, o Makarovas, tyliai švil-paudamas, apžiūrinėjo primerktomis akimis publi-ką.

— Ar tamsta turi draugų? — užklaus Olga.

— Ne... nieko neturiu... —

— Man taip išsyk ir pasirodė, kad tamsta pa-vienis! — tarė jį, šypsojama. — Pavieniai taip keis-tai eina... ir abelnai jie įzymus... Kiek tamsta turi metų?

— Greitai devynioliką užbaigsiu... —

— Antai, žiūrėkite — šnipas! — tyliai sušuko Makarovas.

Jevsiejus pašoko ant kojų, vėl skubiai atsėdo, dirstelėjo į Olgą, norėdamas suprasti — ar ji matė jo netikėtą balių krustelėjimą, ir nesuprato. Ji tylė-jo ir atidžiai apžiūrinėjo tamsią Melnikovo stovylą; pamaži, yt su našta, ėjo šnipas takeliu tarp stalų ir, sulenkęs kaklą, žiūrėjo į žemę, rankos kybojo palei kuną, tarsi išsuktos.

— Eina, kaip Judošius pas apušę! — nebalisiai tarė Jokubas.

— Tur but girtas! — pridėjo Makarovas.

— Ne, jis visada toks... — tik-tik neišeitarė Jevsiejus ir pasisuko ant kėdės.

Melnikovas, yt juodas akmuo, įsegrudo į žmo-nių minią ir ji apsupo jį savo margais sparnais.

— Ar tamsta užtėmijai, kaip jis ėjo! — užklausė Olga Klimkovą.

Jevsiejus nulenkė galvą.

— Žinoma, žmogus — niekšas, bet, tur buti, nelaimingas ir pavienis... —

Jevsiejus pakėlė galvą, atidžiai ir laukiančiai pažvelgė į ją...

— Žinote, aš manau, kad silpnam žmogui bai-su buti pavieniu — jis gali visoko dasileisti... —

— Taip... — pašnabždomis tarė Klimkovas, kaž-ką suprasdamas ir, dėkingai pažinrėjęs mergai-telį į veidą, balsiau paantrino: — Taip!

(Toliaus bus.)

poprotis, sakoma, bus atėjęs su
airiais ir škotais. Kaip visi
panasys įpročiai, taip ir šis,
pasina iš stabmeldystės laikų.

Jieškau brolio Jono Sinkėvyčiaus,
gyvenusio Providence, R. I. Dabar,
gurdėjau, buk gyvena Ansonia,
Conn.

P. Sinkėvyčius,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

22-ras Metinis Balius.

Brooklyno Sr. Juozapo dr. st. su-
rengia puikų ir iškilmingą balių, ant
31 d. gruodžio, Taut. Nam. saleje.
Prasidės nuo 7:30 vakare. Visus
lietuvius ir lietuvaits maloniai už-
kviečia

Komitetas.

Daktaras

Aldona Szlupičute-Jankaučiėnė.

apaigyveno po nr. 265 Berry st. pr
Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo vis
kias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Nuo 8-10 ryte.
Nuo 2-3 po piet.
Nuo 7-9 vakare.

Telefonas Greenpoint 8.

Gerėsniai laikai.

Iš visų pusių ateina links-
mos žinios, jog atėjo gerėsniai
laikai. Bet ką gero jie suteiks
persilpnam kokį nors darbą
dirbti žmogui? Jo užduotis,
žinoma, yra kiek galint steng-
tis įgyti naują sveikatą. La-
bai geras vaistas, kurį mes ga-
lima drąsiai pasiūlyti, yra Tri-
nerio Amerikoniskasis Kartav-
nynio Elixiras. Šis skysti-
mas, padirbtas iš tyro vyno ir
kartazolių, sutaiso malimo or-
ganus gerėsniam veikimui,
kas suteikia gerą maisto sugro-
muliojimą. Jis paastrina ape-
titą, praliuosuoja vidurius ir
sutaiso nervus, - tai yra abel-
nai gelbstingas vaistas. Turi-
jį visada vartoti, jeigu tik pa-
jusi stoka apetito arba kuno
pajėgą. Aptiekose. Jos. Tri-

ner, 1838-1839 So. Ashland
ave., Chicago, Ill. Puikus ka-
lendorius išsiunčiamas apturė-
jus 10 c. krasaženkliais.

DR. RICTHERS' PAIN-EXPELLER

Zmogus jei kankinamas skausmais yra
be pagalbos kaip akrotas sudaužytas
ant skalu. Ar kenčiate skausmus Roma-
tizmo, Neuralgijos, Užsisaldymo ir t. t.
tada pamėginkite porą sykiu sutepti su
PAIN-EXPELLERIU,
PAIN-EXPELLERIU,
PAIN-EXPELLERIU.
Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c.
F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl St. New York.

TOTTEN Furniture & Carpet Co.
Cor. Grand St. & Driggs Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 1136 Greenpoint
Getausi už žemiausią kainą.
Ant kredito arba kas mums.

Jeigu ateisi pas mus su šiuo
KUPONU
laikė mesio ką nusipirkti,
gausi 6 procentą pigiau

PRAŠOME LAIKU UŽSISAKYTI 1910 METAMS

dažniausia, nes kas antra diena dideliu lapu einant lietuvių kultūros laikraštį

"VILTIS"

Kaina Vilniuj ir visoj Rusijoje. Mėnesiams:
12-5r., 11-4r. 60k., 10-4r. 15k., 9-3r. 75k., 8-3r. 35k., 7-2r., 90k.,
6-2r. 50k., 5-2r. 10k., 4-1r. 65k., 3-1r. 25k. 2-85k., 1-50k.

Kaina užsieniuose. Mėnesiams:
12-7r., 11-6r. 65k., 10-6r. 35k., 9-6r., 8-5r. 35k., 7-4r. 65k.,
6-4r., 5-3r. 35k., 4-2r. 65k., 3-2r., 2-1r. 35k., 1-75k.

Turiny įvairus ir gyvas: karštai užjauciami visi Lietuvių
sielvertai ir greit atsiliepiama; paduodama įdomiausios Rusijos ir
užsienių naujienos; apie V. Dumos darbus rašoma tiek plačiai,
kiek nei viename kitame lietuvių laikraštyje.

Trečius metus einant, "Viltis" vis labiau sekasi, vis daugiau
ji girdi pasitenkinimo balsų. Velytina tad, kad visi Lietuviai
žinotų, kas "Viltyje" svarstoma.

"Viltis" išleido jau 17 naudingų ir pavyzdinga kalba para-
sytų knygelių, kurių patariama pasiskaityti.

"Viltis" leidžia išitikėjimo Draugija, kviezdama talkon tur-
tingesnius tautiečius.

"Viltis" veda Dr. gijos įgaliotiniai: A. Smetona ir kun. J. Tomas.
Adresas: Vilnius - "Viltis. Lithuania, Russia.

Nauji raštai.

Apie Baltrų-girtuoklę. Iš
leido blaivybės mylėtojai S. ir
J. Ryga, 1909. Pusk. 32.
Prisiuntė leidėjai.

1910 Kalendorius, Brook-
lyn, N. Y. Išleistas "Vie-
nybės Lietuvninku" ir "Lietu-
vos Ukininko". Pusk. 112
Nemažo knygos formato.
"Vien. Liet." skaitytojai gau-
na dovanai.

Lietuviškos pasakos gra-
žiausios, kurios nebuvo jokio-
se knygoje. Tomas I. Surink-
tos per A. Pratapą, Kauno gu-
bernios, Parapijos Erzvilko.
Shenandoah, Pa. Turtu ir
Spauda T. P. Krizanausko.
1909. Pusk. 160. Kaina 50c.
Prisiuntė leidėjas.

Vaidinėlis. Parašė N. Pin-
kertonas. Ryga. 1909. Pusk.
20. Kaina 20 kap. Išleido
A. Macėjausko knygynas.
Prisiuntė leidėjai.

Ukininko Draugas. Vado-
vėlis ukininkams apie žemės
išdirbimą ir pelningą ukio ve-
dimą. Sutaisė Vincas Toto-
raitis, agronomas. Seinai.
1909. Pusk. 158.

Prisiūsta iš "Saltinio" re-
dakaijos.

Išėjo nauji periodiškai ra-
štai: "Siršės" N 2, "Vadovas"
No 16, "Birute" Nr. 3, "Da-
gis" No. 10.

SPIKUČIAI

Priešais teismą atvesta su-
fragetė.

Matai, - iškilmingai
prabilo teistojas -liudininkai
tvirtina, kad tamsta sudavei
akmeniui policistui, snkulei
ministerio kabinetė indus ir
sukurstei riušes!

Jūsų mylista! - karštai
utprotestavo kaltininkė: - aš
reikalauju, kad su manim elg-
tumėtės mandagiau ir neslėp-
tumėt tiesos. Kodėl liudininkai
nenori prirodyti, kad aš sve-
džiau kiaušiniu į moterims
priešingą kalbetoją, išmušiau
iš kalinsargio nagų torielę su
sriuba, įkandau jam nykštį ir
spyriau jam į pilvą?

Teismo raštiniukas skubi-
nai daršo spleista tokia spra-
ga.

"LIETUVOS ŽINIOS"

Eina du kartu į savaitę nuo birželio 1 d. š. m. "Lietuvos Ži-
nios" nepartijinis, demokratiškas, progresyviškas laikraštis,
skiriamas APŠVIESTAI LIETUVOS VISUOMENEL.

Laikraščio išleidimas nuo Jono Vileišio perėjo užsitikėjimo
bendrovei: FELICJA BORTEKVIČIENĖ IR KO.
Kas įsirašys į bendrovės narius ir užsimokės 25 rublius "Lietu-
vos Žinioms" leisti, tai gaus visados "Lietuvos Žinias" tik už
1 rublį metams. Kas užsimokės 50 rublių ir daugiau, tas
"Lietuvos Žinias" gaus visai dovanai.

Kaina: Lietuvoje (ir Rusijoje) metams - 4 rb., pusei metų - 2 r. 20 k.
3 mėn. - 1 r. 30 k., 1 mėn. - 50 k.

UŽSIENYJE: metams - 6 r., pusei metų - 3 r., 50 k.
Užsisakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios.
Prenumeratą priimama jau ir ateinantiems 1910 metams.
Pinigus galima siųsti ir "money orderiais", tik reikia
pažymėti keno tie pinigai.

ADRESAS: Vilnius, Semionovskaja, No. 10,
"Lietuvos Žinių" Redakcija. Lithuania, Russia.

Jau išėjo iš-po spaudos

"Vienybės Lietuvninku"

KALENDORIUS

1910 metams.

TURINYS:

I. Kalendoriaus dalis, mėnesių dienos, šventės, sukaktuvės,
pasninkai, mėnulio atmainos, etc. Saulės ir mėnesio užtemi-
mai. Nuo kokių atsitikimo kelinti metai. Rusijos Imperato-
riškoji Giminė.

II dalis, literatūros skyrius: Studentas - Apie orą.
Vyskupas Merkelis Giedraitis (su paveikslu). Indijos galvočius
Budda. Jovaras - Ant sraunus upelio (eilės). Zemaite -
Nelaimingi vaikai. Rymo galvočių mintis. Dainos: Bepigu
pas tėvelius ir Ei tu, rutele. Kynų galvočius Konfucijus. Jo-
varas - Kad kartą išauštų ir Drauge! (eilės). Daina: Našlaitė.
Džavo - apysaka iš Turkijos armėnu gyvenimo. Daina: Mer-
gaitė varge. Kynų galvočių mintis. J. Dzenkauskas - Jeigul
ir Vienybė! (eilės). Kun. A. Vienažinskio dainų įpytybė (su
poeto paveikslu). St. Čiupris - Mūsų žemė. L. Vailionis
- Žemės drebėjimas. Jovaras - Vardo dienoj ir Nužudytas
(eilės). S. M. - Musis ties Žalgiriu 1410 metais. Kaip sen-
vės rymionis mylėjo savo tėvynę. Didžiųjų žmonių mintis.
Karas. Jovaras - Lietuvos gelei-rožei (eilės). Pigios, stip-
ros ir nebijančios ugnies triobos iš molio ir žabų (su 14 paveik-
slėlių). Veitas - apie džiovą. Dr. Avizonis - Pasigelbėjimas
nelaiminguose atsitikimuose. Ukio kooperacijos. Studentas
- Svarbiausios javų ligos paeinančios nuo grybų. Rusija.
Žmonių švietimas Rusijoje. Kariuomenė. Rusijos biudžetas.
Žemiečių savivaldybė. Lietuvių laikraščiai Lietuvoje ir Ame-
rikoje. Įvairios žinios - Smulkmenos. Apgarsinimai.

Kaina - 25 centai.

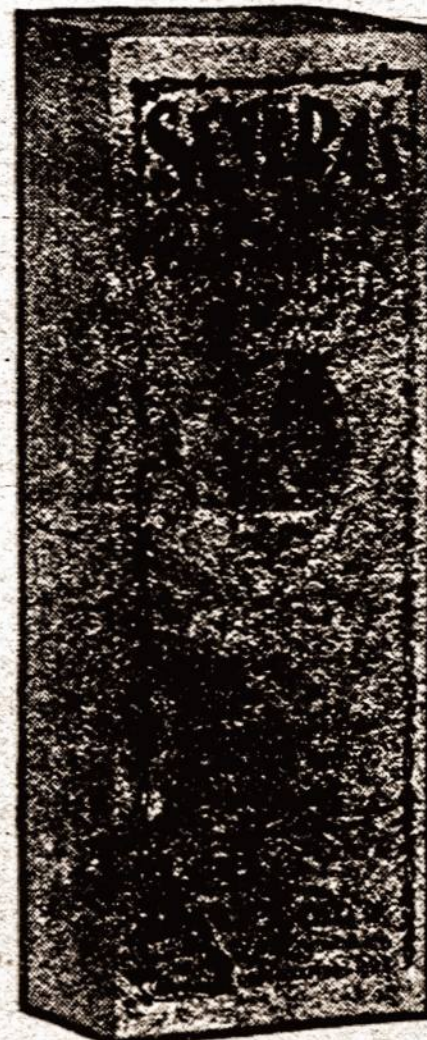
VIENYBES LIETUVNINKU'
skaitytojai

kurie užsimokės už 1910 m.

GAUNA UŽ DYKA.

Tukstančiai žmonių kas metą prieina prie geros sveikatos tik dėl to, kad atsakančiam laike pradeda
vartoti Severos Naminius Vaistus.

NUO KOSULIO

Kosulis reiškia, kad gerkle stengiasi prašalinti nuo
savęs ką nereikalingą. Tankiausiai kosulis paeina
no uždegimo arba no susirinkusiu seiliu. Jeigu no-
ri greit prašalinti kosulį, tai imk

SEVEROS
BALSAMA
PLAUČIAMS

kuris yra geriausias iš visu gyduolių nuo ligų gerkles,
plaučių ir kitų organų kvėpavimo. Vartodamas tą
vaistą greitai panaikinsi kosulį, spjaudinai lengvai
ir kvėpuosi smagiai be jokio skaudėjimo. Visi žmo-
nės, kurie bandė vartoti Balsamą, tiklį jį, nes jis
visus užganėdina. Kaina 25 ir 50 centų.

"Tegul visi žmonės žino"

rašo ponis Katrė Kaczorowska, 605 Trombley ave., Detroit, Mich., "žinot, koks
ideališkas vaistas yra tas Severos Balsamas ant Plaučių, kuris yra tikra gydnolis
nuo kosulio ir kitų ligų plaučių kaip suaugusiems taip ir vaikam. Męs ir mūsų
kaimynai visur giriam jį."

Aptiekoriai turi Severos Vaistus. Prašyk Severos Kalendorių ant 1910 meto.

Silpnas Malimas

yra dėl to kad pilvas neturi reikalingų pilvo sulčių
ir dėl to kad pilvas yra nusilpnintas. Tai gi reikia
prižiūrėti jį gerai kad maltu gerai.

Severos Ruksztis Pilvui

duoda gerą apetitą, sutveria daugiau pilvo sulčių,
prašalina užkietėjimą ir sustiprina visą organizmą.
Geriausias dėl nusilpnusiu ypatu ir tiem, kurie su-
grįžp prie sveikatos. Kaina 50 centų ir \$1.00.

Inkstu Ligos

reikia gydyti kognrečiausia, jaigu nori kad tavęs ne-
pagautu balsios ir biaužiausios chroniškos ligos. Jai-
gu patemysi kad tavo inkstai negerai funkcionoja imk

Severos gyduoles inkstam ir kepenim,

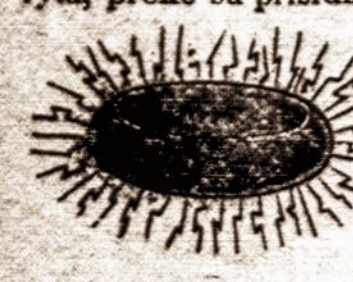
kuris nuo ilgy metų yra namjniu gyduoliu įkstam,
kepenim ir puslei. Neduoda mižalam apčiai su-
bėgti, naikina užsidegimą, gydo kraujavimą ir ap-
sangoja nuo daugelio svarbių ligų. Kaina 50 centų
ir \$1.00.

Daktaro patarimas dovanai.

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

SKAITYK O ZINOSI VISKĄ.

Jagu neturi mano katalogą rašyk šienien o apturėsi gerusių armonikų, skripky klarnetu, trūbu, koncertinų ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų.

Adresuokite: K. WILKEWICH, 112 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ZMIJEJCZNIK... RATTLEBARK... LINIMENT... SU DIENU IR NACI...

Gerianis Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Ferdinand Hartmann M. D. GARSUSIS-NEW YORKO DAKTARAS... Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Ant pardavimo MURINE STUBA. Labai gražioji, lietuvių apgyventoj vietoje, ant 3 lubų ir sklepas.

Paikniausia užeiga Lietuviams... ANTANA KULVINČKA... Skanus alus, gardi arieka, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R. Lietuviškas Graborius, Fr. Kavaliauskas, Karietos Laidotuvėms, Vesielioms ir Krikštynkms.

Tabako Naudotojai... Padėkite mums apgarsinti musu tabaka tarp draugu o gausite fonografa dykal. Nera tai koks instrumentas žaislei kaip tankai kiti išdirbėjai yra paprasto duoti kaip dovana.

EUROPEAN TOBACCO CO. 33 Leonard St., Dept. 79, New York, N. Y.

Albertas G. Groblewskis... Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

PROGRESAS MEDIKALISKAM MOKSLEI... TIK TIE DAKTARAI PASCKINGAI IŠGYDŲ, KATRIE TĖMJA I MEDICINOS MOKSLO PROGRESĄ; KATRIE TO NEDARO, NEGALI SERGANČIŲ IŠGYDYTI, UŽ TAI KAD UŽRAŠO GYDUOLĖS NE NAUJANSIO BUDO, NES NAUJANSI MEDICINOS PAGERINIMAI TOKIEMS DAKTARAMS NEŽINOMI IR AR TAI JIE UŽMIRŠO AR ANERI ŽINOTI, NETĖMIJANT I MOKSLĄ, KAD KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

TEMYKITE! Uzdėjau Krautvę Apsivimui (Shoe Store) Visokiam pasirinkime ir prekės. Atsilankykite ir persiliudykite apie daugumą ir geruą tavorų.

Naujausiai iširti vaistai. Plaukų sulaukymai ir atstagnai, nuo pūpekų epuok, niežuli, egzemos, keletu pavaldų gyduolės ir gydymo budai.

Nauji Tautiški Paveikslai... Naujai atspausdinti, labai gražūs.

DR. FERDINAND HARTMANN M. D. 218 E. 14-th st., New York City.

LIETUVIŠKA KARČIAMA A. ADŽGAUCKO, palei lietuvišką bažnyčią, Plymouth, Penn'a.

Prof. J. M. Brundza & Co. 990 Broadway, B'klyn, New York.

J. J. PAUKSZTIS & CO. 224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS * pas PETRA A. DRAUGELI.

JOS. ANDRIUSZIS Sinclair House, Didžiausias ir puikiausias salinas, geriausia užeiga lietuviams.

KENCZENTI ANT RUPTUROS SENI IR JAUNI ISGYDINTI PER DR. O'MALLEY. WM. R. KAISER 70 metu senumo. JOHNNIE KMETZ 9 metu senumo.

Seniausias Lietuvoje lietuvių laikraštis „Lietuvos Ukininkas“ 3 rub. metams 1r. 50k pusmečiui Didžiojoje Lietuvoje.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko Visada žaltas alus, skani arieka, eilus, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

THE LACKAWANNA Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų.

BROLIAI, PAS SAVO! Tikras Lietuviškas Dzegormesteris ir Anksorius. JOSEPH MITKOS Grand & Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBES LIETUVNIKŲ“ AGENTAI. W. Sarpalius, Alden, Pa.

Cambridgeport, Mass. S. Grütz, 541 Main St. P. Bartkevičius, 719 Main St.

Chicago, Ill. Jos. Valmeris, 168 W. 18-th st. P. M. Katis, 221 Wabansia Ave. M. M. Juška, 1289 W 22 st.

Newark, N. J. V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.

New Britain, Conn. M. J. Czeponis, 21 Pleasant St. J. Mazielis, 28 Connerton st.

KELIAUJANTI AGENTAI J. Stasiulevičius V. K. Račkauskas.

